

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

Maa- ja metsätalous- ministeriön tilinpäätös 2021

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2022:2

Maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätös 2021

Toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat

Maa- ja metsätalousministeriö Helsinki 2022

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Maa- ja metsätalousministeriö

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-366-395-4

ISSN pdf: 1797-397X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2022

Maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätös 2021

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2022:2

Julkaisija Maa- ja metsätalousministeriö

Yhteisötekijä Maa- ja metsätalousministeriö

Kieli suomi

Sivumäärä 68

Tiivistelmä

Maa- ja metsätalousministeriön vuoden 2021 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.

Asiasanat maa- ja metsätalousministeriö, tilinpäätös, toimintakertomukset, laskelmat

ISBN PDF 978-952-366-395-4

ISSN PDF 1797-397X

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-395-4>

Bokslut för jord- och skogsbruksministeriet 2020

Jord- och skogsbruksministeriets publikationer 2022:2

Utgivare Jord- och skogsbruksministeriet

Utarbetad av Jord- och skogsbruksministeriet

Språk finska

Sidantal

68

Referat

Bokslutet för 2021 för jord- och skogsbruksministeriet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnads kalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor.

Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord jord- och skogsbruksministeriet, bokslut, verksamhetsberättelse, kalkyler

ISBN PDF 978-952-366-395-4

ISSN PDF

1797-397X

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-395-4>

Sisältö

1 Toimintakertomus	7
1.1 Johdon katsaus.....	7
1.2 Vaikuttavuus.....	10
1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	10
1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	16
1.3 Toiminnan tehokkuus.....	20
1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.....	23
1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	27
1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	28
1.4 Tuotokset ja laadunhallinta.....	28
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	28
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	31
1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	32
1.6 Tilinpäätösanalyysi.....	35
1.6.1 Rahoituksen rakenne.....	35
1.6.2 Talousarvion toteutuminen.....	35
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma.....	39
1.6.4 Tase.....	39
1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	40
1.8 Arviointien tulokset.....	41
1.9 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä.....	43
2 Talousarvion toteutumalaskelma	44
3 Tuotto- ja kululaskelma	52
4 Tase	54

5	Liitetiedot	57
	Liite 1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	57
	Liite 2. Nettoutetut tulot ja menot.....	58
	Liite 3. Arviomäärärahojen ylitykset	59
	Liite 4. Peruutetut siirretyt määrärahat	60
	Liite 5. Henkilöstökulujen erittely.....	61
	Liite 6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset.....	62
	Liite 7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	62
	Liite 8. Rahoitustuotot ja -kulut.....	63
	Liite 9. Talousarviotaloudesta annetut lainat.....	64
	Liite 10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset.....	65
	Liite 11. Taseen rahoituserät ja velat	66
	Liite 12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	67
	Liite 13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	67
	Liite 14. Taseeseen sisällyttömät rahastoidut varat	67
	Liite 15. Velan muutokset.....	67
	Liite 16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio.....	67
	Liite 17. Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot.....	67
6	Allekirjoitus	68

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Covid-19 -epidemia vaikutti edellisen toimintavuoden tavoin koko hallinnonalan ja ministeriön omaan toimintaan arjen esimiestyöstä jokaisen virkamiehen käytännön työskentelyyn asti. Suurimmat työyhteisön haasteet niin ministeriössä kuin hallinnonalan virastoisakin liittyivät etätyön vuoksi yhteisöllisyydestä huolehtimiseen. Etätyö sinällään hoitui tuloksellisesti. Osoituksena tästä säilyivät sekä työhyvinvointi että työtyytyväisyys hyvällä tasolla ja asetetut tulostavoitteet saavutettiin varsin hyvin.

Hallitusohjelmassa asetettuja hallinnonalan kunnianhimoisia tavoitteita edistettiin suunnitellusti. Työ kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa eteni monipuolisesti kattaen mittavan maankäyttösektorin ilmasto-ohjelman (MISU) sekä kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelman (KISS) valmistelun. Molemmat valmistuvat vuonna 2022. Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelma tarjosi kattavan kokonaisuuden hankkeita, joista saatujen tulosten kautta vahvistetaan uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä maa- ja metsätalouden ja muun maankäytön kokonaiskestävyyttä. Hankkeet tuovat myös käytännön apua maa- ja metsätalouteen uusien ilmastokestävien toimintatapojen käyttöönottamiseksi. Joutokäytössä olevien alueiden metsittämistä koskeva tukijärjestelmä otettiin ripeästi käyttöön sen saadessa myös erinomaisen vastaanoton käytännössä.

Ilmatoruokaohjelma, jolla edistetään siirtymistä kohti entistä kestävämpää kansallista ruokajärjestelmää, viimeistellään keväällä 2022.

Luonnon monimuotoisuutta edistettiin hyvin monipuolisella kokonaisuudella ja erilaiset hankkeet saivat myös paljon kansallista näkyvyyttä ja kiitosta. Työtä jatkettiin talousmetsissä suosittun METSO-ohjelman toimeenpanolla, kunnostamalla vesilintujen elinympäristöjä SOTKA-hankkeen kautta ja vastaavasti vaelluskalojen osalta NOUSU-ohjelmalla. Yhteistyö ympäristöministeriön kanssa jatkui monipuolisen HELMI-ohjelman toimeenpanolla.

Ravinteiden kierrätys ja biokaasu-hankekokonaisuuden toimeenpanoa jatkettiin mm biomassojen prosessointilaitteiden investointitukijärjestelmän käyttöönoton kautta. Myös lannan ja biokaasun ravinnekiertokorvausjärjestelmää valmisteltiin vuonna 2022 alkavaa toimeenpanoa varten. Ruokahävikin kansallinen tiekartta valmistui alkuvuodesta. Peltorakenteen kehittämisohjelma eteni suunnitellusti.

Valtioneuvosto hyväksyi Suomen yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) -suunnitelman joulukuussa komissiolle lähetettäväksi perusteellisen ja laajasti sidosryhmiä osallistaneen valmistelun pohjalta. Suunnitelmassa korostuvat kansallisesti tärkeiden maatalouden kannattavuutta ja huoltovarmuutta parantavien toimien rinnalla ilmastonmuutoksen hillitseminen, eläinten hyvinvointi ja nuorten viljelijöiden tukitoimet. Käynnissä olevan ohjelmakauden tavoin maaseudun kehittämiseksi koottiin suunnitelmaan monipuolinen kokonaisuus. Yhteinen ruokapöytä -keskustelufoorumi kokosi edellisen vuoden tavoin ruokajärjestelmän toimijoita ja suomalaisen ruokabrändin rakentajia ajankohtaisten asioiden äärelle. Yhtenä keskeisenä aiheena oli kotimaisen kalan syönnin edistäminen. Samaan pyritään myös hallituksen kesällä hyväksymällä kotimaisen kalan edistämishajalla. Sen toimenpiteitä rahoitetaan EMKVR -rahaston Suomen ohjelman kautta. CAP-suunnitelman tavoin tämäkin ohjelma valmisteltiin laaja-alhaisella yhteistyöllä, myös hyvässä yhteistyössä Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa. Komissiolle lähetettäväksi ohjelma hyväksyttiin vuoden 2022 helmikuussa.

Maatalouden huono kannattavuus keskusteltiin valtakunnallisesti. Kannattavuutta ja elintarvikejärjestelmän toimivuutta parantavia toimenpiteitä etsittiin lainsäädännön kautta sekä kannustamalla elintarvikeketjun toimijoita etsimään yhteisiä uusia toimintatapoja vastaamaan tuottajien kohonneisiin tuotantokustannuksiin nykyistä paremmin. Uusi elintarvikelaki asetukseen tuli voimaan huhtikuussa. Uudistuksen keskiössä oli sujuvoittaa sääntelyä ja siihen pohjaavaa valvontaa.

Eläinten terveystilanne säilyi kokonaisuutena edelleen hyvänä. Erityisiä toimenpiteitä tarvittiin lukuisien muiden EU-jäsenvaltioiden tavoin lintuinfluenssan torjumiseksi. Myös Suomessa koko kansallinen eläintautilainsäädäntö uudistui vastaamaan EU:n eläinterveys säännöstöä. Metsästäjät jatkoivat villisikojen aktiivista metsästystä ennätyksellisellä saalis määrällä ja afrikkalainen sikarutto onnistuttiin edelleen pitämään monipuolisilla toimenpiteillä maan rajojen ulkopuolella. Hallituksen esitys eläinlääkintähuoltolain uudistamiseksi lähetettiin loppuvuodesta lausunnolle perusteellisen työryhmyöskentelyn pohjalta. Hallituksen esitys eläinten hyvinvoinnista lähetettiin myös lausunnolle vuoden lopulla tavoitteena lain voimaantulo vuoden 2023 alusta. Ruokavirastossa käynnistettiin kansallisen koirarekisterin valmistelu uuden asetuksen pohjalta. Kansallinen luomuhjelma päivitettiin ja sovittiin toimenpideohjelman valmistelusta ja tavoitteiden saavuttamisen seurannasta. Vastuullisten ruokapalveluiden hankintaopas valmistui.

Lainsäädännön valmistelu ja hallinnonalan tulosohjaus etenivät hyvin ja vuosisuunnitelman mukaisesti. Runsaasti työaika käytettiin myös osallistamalla muiden hallinnonalojen, erityisesti ympäristöministeriön hallinnonalan, suurten lainsäädäntöhankkeiden valmisteluun. Hallituksen esityksiä annettiin 17. Asetustasoisia säädöksiä annettiin kaikkiaan 136. Osallistuttiin aktiivisesti valtionhallinnon yhteisten kehittämishankkeiden työhön, kuten valtiovaraministeriön johdolla tehtävään valtionapuprosessin uudistukseen

sekä valmisteluun rahapeleillä rahoitettujen toimintojen uudeksi toimintamalliksi. Samoin osallistuttiin lukuisiin poikkihallinnollisiin yhteistyö- ja valmisteluryhmiin ja kokouksiin, mukaan lukien maakuntien kanssa käytävät aluekehityskeskustelut. Yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa huolehdittiin myös hevostalouden valtiontukijärjestelmän EU-notifioinnista ja järjestelmän jatkuvuudesta vuoden 2026 loppuun asti. Virastopäällikkokokoukset jatkuivat säännöllisesti, covid - tilanteen vuoksi myös ne toteutettiin etäyhteyksien avulla.

EU-politiikkaan vaikuttaminen säilyi aktiivisena kaikilla sektoreilla. Erityistä panostusta CAP-suunnitelman ohella tarvittiin vaikuttamisessa EU:n metsästrategian, sopeutusstrategian, 55-valmiuspaketin sekä luonnon monimuotoisuuden kokonaisuuden valmisteluun. Ministeriön johdolla, yhdessä ulkoministeriön kanssa, valmistauduttiin onnistuneen kansallisen dialogin kautta syksyllä pidettyyn YK:n Ruokajärjestelmien huippukokoukseen. Kokoukseen valmistautuminen yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa oli myös Suomen Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajuuteen liittyneen ministerikokouksen teemana. Valitettavasti covid -epidemia ei mahdollistanut ministereiden kokoontumista yhteen tänäkään vuonna.

Työ suomalaisten elintarvikkeiden viennin edistämiseksi jatkui. Monivuotinen hanke siipikarjan lihan vientiluvaksi Etelä-Korean markkinoille viimeisteltiin onnistuneella viranomaisauditoinnilla vuoden lopulla.

Työ kalastusmatkailun toimenpideohjelman uudistamiseksi käynnistyi. Lohikannan huonosta tilanteesta johtuen lohien kalastus Tenajoella kiellettiin Norjan ja Suomen yhteisellä sopimuksella koko kalastuskaudeksi. Suomen vahvasti EU:ssa vaikuttaen kaupallinen lohienkalastus kiellettiin Itämeren pääaltaalla EU:n asetuksella vuodeksi 2022 lohikantojen tilan parantamiseksi. Suden kannanhoidollisen metsästyksen työryhmän työ valmistui. Valmisteltiin lainsäädäntöä metsästyksen sallimiseksi. Keskustelu susien aiheuttamista vahingoista ja metsästyksen oikeutuksesta jatkui vilkkaana vastakkaisten mielipiteiden korostuessa. Keinoja valkuposkivanhien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi etsittiin yhdessä ympäristöministeriön hallinnonalan kanssa. Paliskunta- ja poronlaidunten hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelevalle työryhmälle työ käynnistyi.

Kansallinen vesihuoltouudistus säilyi yhtenä hallinnonalan prioriteettina. Sen valmistelu eteni laajassa sidosryhmäyhteistyössä suunnitellusti huomioiden myös eduskunnassa käsitellyn "Vesi on meidän" -kansalaisaloitteen edellyttämät toimenpiteet. Syksyllä virtuaalisesti ja monipaikkaisesti toteutettu Maaseutuparlamentti oli menestys. Uusi maaseutupolitiikan neuvosto hyväksyi maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman vuoteen 2027 asti. Työ paikkapoliittisen selonteon toimeenpanemiseksi jatkui. Huoneistotietojärjestelmän jatkokehittämishanke käynnistyi.

Strategisen henkilöstösuunnittelumallin kehittämistä jatkettiin toteuttamalla strategisten osaamisten kehittämisen hanke. Hankkeessa määriteltiin henkilöstösuunnittelumalliin kytkeytyvä strategisten osaamisten kokonaisuus, jonka lähtökohtana on ministeriön tehtävät ja niiden toteuttamisen edellyttämät keskeiset osaamiset. Ministeriön talousarviovalmisteluun tuli uutena sisältönä mukaan Suomen kestävän kasvun –ohjelman toteutukseen liittyvä rahoitus (ns. RRF-rahoitus). Tiedonhallintalain täytäntöönpanon valmistelutyön tuloksena valmistui ministeriön tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaus. Jatkettiin aktiivista koronaviestintää ja henkilöstön hyvinvoinnin tilan seurantaan, etätyön jatkuessa.

Kuluneena vuonna ministeriö julkaisi 265 tiedotetta ja uutista. MMM-blogissa julkaistiin vuoden aikana 66 erilaisia asiantuntijuutta vaativia blogikirjoituksia. Sosiaalisen median kanavien seuraajamäärä kasvoivat entisestään. Viestinnällisesti isoja ja näkyviä aiheita olivat EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistus CAP, maankäyttösektorin ilmastotoimet, kotimaisen kalan edistämishjelma Kalakumous, Saimaan kalastusrajoitukset, suurpetoviestintä, ruokaturva sekä ruuantuotannon kannattavuus. Ministeriön vuorovaikutustyön kehittämiseksi toteutettiin ja käynnistettiin uusia hankkeita. Etenkin Erätauko-dialogin käyttöä hyödynnettiin kuluneena vuonna sekä ministeriön että sidosryhmille järjestetyissä useissa tilaisuuksissa.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Arvosanojen arviointi:

- Tavoitteen arvosana-oletus on 4; eli jos tavoite on saavutettu on arvosana 4.
 - Mikäli asetettua tavoitetta ei ole, arvioidaan toteutuma suhteessa objektiiviseen maksimiin.
1. **Heikko** (= toimenpidettä ei ole aloitettu tai ei toteutunut lainkaan)
 2. **Välttävä**
 3. **Tyydyttävä**
 4. **Hyvä** (= toimenpide toteutui asetetun tavoitteen mukaisesti)
 5. **Erinomainen** (= toimenpide toteutui asetettua tavoitetta selvästi paremmin)

Tavoite A1: Vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukyky paranee

Arvosana: 4

Laaja-alaisesti valmisteltu Suomen kansallinen CAP-strategiasuunnitelma 2023–2027 on hyväksytty valtioneuvostossa 16.12.2021 ja se on toimitettu komissioon määräajassa.

EU:n Pellolta pöytään –strategiaa koskevaan keskusteluun sekä komission tuleviin lainsäädäntöaloitteisiin on vaikutettu korostaen kansallisten tilanteiden huomioon ottamista. Eri-tyisesti on tuotu esille kasvinsuojeluaineiden käyttöön ja antimikrobiresistenssiin liittyviä näkökohtia tuoden esille Suomen hyvää tilannetta molempien asioiden osalta.

Maatilojen kannattavuus ja maksuvalmius heikkenivät loppuvuodesta 2021 kasvukauden vaikeiden sääolosuhteiden sekä tuotantopanosten ja tuottajahintojen välisen hintasuhteen heikentymisen vuoksi. Valtiovallan keinot vaikuttaa tilanteeseen ovat rajalliset esimerkiksi tukien avulla. Maataloustuotannon kannattavuuden tulisi ensisijaisesti perustua markkinoilta saatavaan riittävään tuloon. Loppuvuoden aikana valmisteltiin maatilatalouden kehittämisrahaston takausten käyttöönottoa maksuvalmiuslainoille alkuvuodesta 2022.

Koronavirusepidemiasta huolimatta elintarviketuotantoa pystyttiin pääosin jatkamaan normaalisti. Osalle yrityksiä aiheutui taloudellisia menetyksiä, kun niiden tuotteilla tai palveluilla ei ollut enää markkinoita koronarajoitusten vuoksi. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla maksettujen maaseutuyritysten ja maatalouden alkutuotannon tukien tavoitteena oli ehkäistä koronavirusepidemian aiheuttamia negatiivisia taloudellisia ja työllisyysvaikutuksia ja antaa aikaa yrityksille sopeutua tilanteeseen.

Elintarvikemarkkinalain (1121/2018) uudistus tuli voimaan 1.11.2021. Uudistettu laki antaa maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kaupankäyntiin selkeämmät pelisäännöt ja mahdollistaa neuvotteluasemien tasapainottamisen.

Suomalaisten elintarvikkeiden viennin määrä oli ajanjaksolla tammi-lokakuu 2021 samalla tasolla kuin kasvun vuonna 2020. Verrattuna edelliseen vuoteen viennin arvo kasvoi kaikilla päämarkkina-alueilla. Vuonna 2021 tehdyn selvityksen mukaan luomuelintarvikkeiden vienti kaksinkertaistui vuodesta 2018 vuoteen 2020 ja raaka-aineiden osuus viennistä oli vain 10 %. Useat kolmansiihin maihin suuntautuvat markkinoillepääsyhankkeet edistyivät, merkittävimpänä niistä Etelä-Korean joulukuussa 2021 suorittaman auditoinnin perusteella vientihyväksynnän saanutta siipikarjanlihaa koskenut hanke.

Luomuohjelman päivitys valmistui kesäkuussa ja tarkemman toimenpidesuunnitelman laadinta käynnistyi sidosryhmäyhteistyössä.

Vastuullisten ruokapalveluiden hankintaopas julkaistiin joulukuussa. Se toteuttaa kansallisen julkisten hankintojen strategian tavoitetta kestävästä ja vastuullisista ruokapalvelu- ja

elintarvikehankinnoista. Käynnissä olevalla Vastuulliset ruokapalvelut -kehitysohjelmalla ja Kokoava -ruokakasvatushankkeella kannustetaan elintarvikkeiden kestävämpään kulu-
tukseen ja terveellisiin ruokavalioihin.

Ilmastoruokaohjelma viimeisteltiin annettujen lausuntojen perusteella, mutta sen hyväk-
syntä siirtyi alkuvuoteen 2022. Ohjelmaa tukevia toimenpiteitä on viety eteenpäin muun
muassa ruokaketjun kehittämishankkeilla.

Ruokahävikin tiekartta valmistui tammikuussa 2021 ja sitä toimeenpannaan muun muassa
ruokaketjun kehittämishankkeilla, joihin sisältyy esimerkiksi hävikkifoorumi.

EU:n menekinedistämis- ja laatu politiikan uudistusten osalta varsinaiset lainsäädäntöeh-
dotukset annetaan vuoden 2022 keväällä. Vuonna 2021 tulevien uudistusten sisältöön on
vaikutettu antamalla palautetta nykyisten järjestelmien toimivuudesta ja siitä, miten järjes-
telmiä tulisi uudistaa.

EU:n eläinterveys säännöstö ja uusi eläintautilaki (76/2021) tulivat voimaan keväällä 2021.
Samalla kumottiin noin 60 alemman asteista kansallista säädöstä ja annettiin 18 uutta.

Vuonna 2021 maa- ja metsätalousministeriö ohjasi Ruokavirastoa lintuinfluenssan, kalo-
jen tarttuvan vertamuodostavan kudoksen kuolion IHN-taudin ja Ahvenanmaalla todetun
mehiläisten varroapunkin torjunnassa. Afrikkalaiseen sikaruttoon varautumista kehitettiin
yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriö koordinoi yhdessä ulkoministeriön kanssa YK:n pääsihtee-
rin koolle kutsuman Ruokajärjestelmien huippukokouksen kansallisen valmistelun. Jär-
jestettiin kansallinen ruokajärjestelmädialogi ja kansalliset toimenpiteet ja suunnitelmat
koottiin kansalliseen toimintapolkuun, joka toimitettiin kokouksen sihteeristölle Suomen
panoksena julkaistavaksi. Suomi seurasi aktiivisesti myös ruokajärjestelmäkokouksen eri
teemoja käsitteleviä koalitioita ja oli perustamassa kouluruokakoalitiota.

Tavoite A2: Uudistuva ja kestävä luonnonvaratalous lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä

Arvosana: 4

EU-politiikkaan vaikuttaminen:

- EU-metsästrategian valmisteluun vaikutettiin ministeritasolta virkamies-
tasolle, ja strategian julkaisun jälkeen osallistuttiin aktiivisesti neuvoston

päätelmien laadintaan ja niistä eteenpäin viestimiseen, sekä vuorovaikutukseen komission ja parlamentin kanssa.

- EU-biodiversiteettistrategian toimeenpanoon ja ohjeistuksien laadintaan vaikutettiin useiden eri työryhmien kautta tiiviissä yhteistyössä ympäristöministeriön ja sidosryhmien kanssa.
- EU:n Itämeren vuoden 2022 kalastuskiintiöasetukseen vaikutettiin niin, että siinä kiellettiin kaupallinen lohenkalastus Itämeren pääaltaalla Suomen pitkäaikaisen tavoitteen mukaisesti. Ratkaisu parantaa pienten ja heikkojen lohikantojen suojelua ja lisää lohien vaellusta Suomen vesille ja jokiin.
- Komissio antoi uuden ehdotuksen EU:n maankäyttö-, maankäytön muutos- ja metsätaloussektoria koskevaksi asetukseksi (LULUCF) heinäkuussa 2021. Maa- ja metsätalousministeriö on vastuullinen ministeriö asetuksen neuvotteluissa ympäristöneuvoston alaisessa työryhmässä. Ministeriö osallistuu aktiivisesti neuvotteluihin ja keskustelee myös bilateraalisti komission ja jäsenmaiden kanssa.

Maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuuden toimeenpanoa jatkettiin sektorin päästöjen vähentämiseksi sekä hiilinielujen ja -varastojen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi:

- Vuoden 2021 aikana toteutettiin kaksi hakukierrosta Hiilestä kiinni -kehittämishankkeille sekä yksi hakukierros tutkimus- ja innovaatiohankkeille. Kevään kehittämishankehakukierroksen tuloksena käynnistettiin yhteensä 37 hanketta. Lisäksi vuoden aikana käynnistettiin useita selvityshankkeita ilmastokestävän maa- ja metsätalouden edistämiseksi. Metsätalouden osalta hankkeissa edistetään muun muassa metsätuhojen torjuntaa, sekametsien kasvatusmalleja, metsänjalostusta, taimikonhoitoa, metsälannoitusta ja kehitetään metsänhoidon suositusten digitalisaatiota ja dynaamisia harvennusmalleja sekä viestintää pitkäikäisistä puutuotteista. Ilmastokestävän maatalouden hankkeissa selvitetään muun muassa turvepeltojen vesienhallinnan kehittämistä ja päästöjen vähentämistä, hiilensidonnan lisäämistä sekä viljelykierrosten monipuolistamista. Syksyllä järjestetyn, täydentävän hakukierroksen samoin kuin tutkimus- ja innovointihankkeiden päätökset tehdään alkuvuodesta 2022.
- Osana toimenpidekokonaisuutta on käynnistetty myös vapaaehtoisia hiili-markkinoita tukevan tietopalvelun valmistelu Luonnonvarakeskuksessa. Vuoden 2021 aikana valmistui toimintamalliehdotus ja vuosina 2022–2023 tapahtuu tietojärjestelmän varsinainen rakentaminen.
- Joutokäytössä olevien alueiden metsittämistä koskeva tukijärjestelmä tuli voimaan ja metsitystuen haku avautui maaliskuussa. Metsitystukipäätöksiä tehtiin ensimmäisenä vuotena 1 664 hehtaarin pinta-alalle.

Valmisteltiin metsätuholain (1087/2013) muutokset juurikäpätuhojen ehkäisemisen tehostamiseksi ja kirjanpainajan torjunnan vahvistamiseksi. Tavoitteena on varautua ilmastonmuutoksen lisäämiin tuhoriskeihin sekä ylläpitää metsien hiilinieluja. Muutokset tulevat voimaan vuoden 2022 alussa.

Valmisteltiin ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön yhteistä Helmi-elin-ympäristöohjelmaa vuosille 2021–2030. Ohjelman toimenpiteet kohdentuvat viiteen elin-ympäristötyyppiin. Valtioneuvoston periaatepäätös Helmi-elin-ympäristöohjelmasta tehtiin 27.5.2021. Kansallisen metsästrategian hankkeissa, kuten Monimetsä-hankkeessa, edistettiin informaatio-ohjauksen keinoin talousmetsien luonnonhoidon laajempaa käyttöön-ottoa. Metsäluonnon monimuotoisuutta käsittelevässä pyöreän pöydän keskustelufoormissa käsiteltiin vuonna 2021 muun muassa meneillään olevia Kansallisen metsästrategian hankkeita, geneettistä monimuotoisuutta, säästöpuumetsätaloutta sekä metsäalan toimijoiden omia toimenpiteitä metsäluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.

Valmisteltiin valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla (374/2021). Asetus mahdollistaa sekä kaupallisen että vapaa-ajankalastuksen edellytykset Saimaalla ja turvaa saimaannorpan kannan kasvun.

Kantojen runsauden ja hyvän kehityksen takia metsäkanalintujen metsästysajat säilyivät pitkinä ja latvalinnustusmahdollisuutta jatkettiin. Valkohäntäpeuran ja karhun pyyntilupamääriä lisättiin kannan kasvun säätelymiseksi.

Hyväksyttiin ja käynnistettiin kotimaisen kalan edistämishjelma. Ohjelman mukaisesti vesiviljelyn sähkövero alennettiin EU:n vähimmäistasolle ja muutettiin valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettua lakia (758/2021) siten, että kalanjalostusteollisuutta voidaan tukea kuten muutakin elintarviketeollisuutta. Lisäksi käynnistettiin yrityksille suunnattu tutkimus- ja kehittämishaku vajaasti hyödynnettyjen kalojen elintarviketäytön lisäämiseksi.

Käynnistettiin hallitusohjelmaan kuuluvan kalastusmatkailun toimenpideohjelman uudistaminen.

Vesihuollon uudistamisen toteuttamiseksi laadittiin vesihuoltolain talouden valvonnan tehostamisen tarkastelu ja ratkaisuehdotus, sekä laajassa sidosryhmäyhteistyössä uudistusohjelmaa täydentävä toimenpidesuunnitelma. Uudistamisen tavoitteena on varmistaa kaikille vesihuoltolaitosten asiakkaille turvallinen, toimintavarma ja laadukas vesihuolto sekä ottaa harppauksia kohti ilmastoneutraaliutta ja resurssiviisautta hyödyntäen uutta teknologiaa ja kiertotalousratkaisuja.

Ravinteiden kierrätyksen ohjelma on toteutunut suunnitelmien mukaan. Vuoden 2021 aikana maa- ja metsätalousministeriö ohjasi ohjelman toimeenpanosta vastaavaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusta toteutettavien hankkeiden valinnassa.

Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella toimintamalli paliskuntakohtaisille porolaidunten hoito- ja käyttösuunnitelmille, jotka varmistavat valtioneuvoston asetuksessa (414/2020) määrättyjen porolukujen mukaisen porolaidunten kestävä käytön. Porotalouden kannattavuuden ja kehittämisen tärkeimpien osa-alueiden arviointi ja kehittämistyö käynnistettiin (Porotalouden tulevaisuusryhmä; hanke MMM040:00/2021).

Maa- ja metsätalousministeriö on vaikuttanut aktiivisesti EU:n ilmastopolitiikkaan liittyvien toimien ja aloitteiden käsittelyyn ja valmisteluun. Maa- ja metsätalousministeriöllä on päävastuu EU:n maankäyttö-, maankäytön muutos- ja metsätalousssektoria koskeva koskeva LULUCF-asetuksen ja EU:n ilmastomuutokseen sopeutumisstrategian käsittelyssä. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman valmistelu on aloitettu. Hiilestä kiinni -toimenpidekokonaisuudessa etsitään aktiivisesti ratkaisuja maankäyttösektorin kysymyksiin ja tietopohjan vahvistamiseen.

Peltorakenteen kehittämisohjelma on toteutunut suunnitelman mukaan. Ohjelmassa on tehty tutkimuksia ja selvityksiä peltojen kiinteistörakenteen kehittämiseksi.

Tavoite A3: Monipuolinen yritystoiminta ja menestyvä maaseutu, monipaikkaisuus ja verkostot vahvistavat yhteiskuntaa

Arvosana: 4

Harvaan asutun maaseudun (HAMA) -rahoituksella toteuttavien hankkeiden poikkiallinen valmistelu on edennyt ja ensimmäiset teemahankehaut avataan keväällä 2022. Hallinnollinen valmistelu on kestänyt hieman ennakoitua kauemmin.

Helmikuussa asetettu uusi maaseutupolitiikan neuvosto hyväksyi Ajassa uudistuva maaseutu – maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2021-2027. Syyskuussa toteutettiin valtakunnallinen Maaseutuparlamentti 2021 –tapahtuma. Virtuaalisesti ja monipaikkaisesti järjestetty tapahtuma keräsi yhteensä yli 4000 katsojaa pohtimaan ja keskustelemaan muun muassa yritysten omistaja- ja sukupolvenvaihdoksista, lähikoulujen tulevaisuudesta sekä maaseudun tietoliikenneverkosta. Onko moderni maaseutu mahdollon ajatus -keskustelu herätti eniten mielenkiintoa. Tapahtumassa julkistettiin Mahdollistetaan maaseudun tarinan jatkuminen – maaseutupoliittinen julkilausuma 2021, jonka muotoiluun osallistui aktiivisesti nuoria eri puolilta Suomea. Vuoden aikana toteutettiin myös Ideafestivaali – keskustelija hyvästä elämästä maaseudulla –kampanja, jonka puitteissa järjestettiin 70

dialogia eri puolilla Suomea. Ideafestivaali –keskustelukampanja oli osa Maaseutuparlamentti -tapahtumaa. Vuoden 2021 aikana rahoitettiin myös uusia maaseutupolitiikan verkostohankkeita sekä viittä uutta valtakunnallista tutkimus- ja kehittämishanketta teemalla maaseudun kestävä tietotalous.

Valtakunnallisen saaristo-ohjelman, Ihmisten saaristo, jalkautustyö saaristo- ja vesistö-alueille käynnistyi. Ohjelman toteutuksen yksi pääperiaatteista on verkostot sekä kumppanuudet eri toimijoiden välillä, ja ohjelman keskeisiä teemoja ovat saavutettavuus, asuminen (mukaan lukien monipaikkaisuus), elinkeinot ja kulttuuri. Kesällä valmistui Saaristo-asiain neuvottelukunnan tilaama Mökkibarometri, joka sisältää tärkeää tietoa monipaikkaisuudesta niin päätöksenteon tueksi kuin tutkijoiden käyttöön.

Rakennetukien kokonaisuudistuksen toteuttamisesta luovuttiin.

Tavoite A4: Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta

Arvosana: 4

Paikkatietopoliittisen selonteon toimeenpanoa edistettiin edelleen; osoitetietojärjestelmän toteuttamista jatkettiin, johdettiin strategisen ohjausryhmän työskentelyä sekä valmisteltiin osoitetietojärjestelmän vaatimaa uutta lainsäädäntöä sekä linjattiin paikannukseen liittyvän referenssidatan tarjoamisesta avoimen datan direktiivin mukaisesti.

Asiakaslähtöisyyden ja tuottavuuden parantamiseksi kiinteistönmuodostamisessa suunniteltiin uusia toimintamalleja. Tätä tukeva kiinteistönmuodostamislain muutospaketti saatettiin voimaan 1.1.2022. Huoneistotietojärjestelmän jatkokehittämishanke (HTJ2) käynnistettiin. Hankkeessa vakioidaan taloyhtiöiden hallinnollisia tietoja siten, että eri toimijat voivat hyödyntää ja saada niitä käyttöönsä koneluettavana ja rakenteellisena tietona. Osakeyhtiöiden muutoshallinnassa havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi valmisteltiin huoneistotietojärjestelmän lainsäädäntötyöryhmässä ehdotus muutoshallinnan edellyttämistä toiminnallisista muutostarpeista sekä säännösmuutoksista.

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Siirtomenojen vaikuttavuutta on käsitelty momenteittain kokonaisuuksina (kokonaiskäyttö kirjanpitoyksiköstä riippumatta).

Siirtomenomomentti: 30.10.54 Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Käyttö 37 498 249 euroa.

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Hevostalouden edistämiseen tarkoitettuja varoja käytetään EU:n valtiontukipäätöksen (SA.46556) mukaisesti pääosin keskus- ja maakuntaraviratojen (19) palkinto-, toiminta- ja investointitukina. EU:n komissio on sittemmin 14.10.2021 päättänyt valtiontuen hyväksymisestä vuoden 2026 loppuun saakka (SA. 63553). Raviradat tarjoavat hevosnomistajille kilpailu- ja harjoittelumahdollisuuksia alueellisesti kattavasti sekä alan ammattilaisille, että raviurheilua harrastaville. Vuonna 2021 koronaepidemiolla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia ravikilpailutoimintaan lukuun ottamatta yleisörajoituksia.

Luonnonvarakeskuksen hevostalouden valtiontuesta laatiman vaikuttavuusarvioinnin (1/2021) mukaan tukiohjelman voidaan todeta saavuttaneen sille asetetut tavoitteet. Analyysin mukaan myönnetyt avustukset ovat ohjautuneet kohteisiin, jotka edistävät hevostalouden ja raviurheilun toimintaedellytyksiä, kehittymistä ja menestymistä.

Palkintotuki muodostaa osan radoilla maksettavista palkinnoista. Kilpailuissa maksettavat palkinnot ovat hevostalouden merkittävimpiä rahoituslähteitä ja näin ollen keskeinen osa hevostalouden toimintaedellytyksiä. Investointituella on pyritty tukemaan erityisesti hankkeita, jotka edistävät turvallisuusnäkökohtia tai kilpailijoiden olosuhteita kaviouralla tai varikkoalueella. Ilman tukea hankkeet olisivat todennäköisesti jääneet toteuttamatta.

Suomen Hippos ry:n alueorganisaatioina toimiville hevosjalostusliitoille (15) myönnetään yleisavustusta hevosalan neuvontaan. Neuvontatyötä tehdään erityisesti varsojen tunnistamiseen liittyvien tallikäyntien yhteydessä. Tunnistaminen on pakollista, joten neuvonta tavoittaa hyvin hevosnomistajat. Neuvontatyö on tärkeää erityisesti hevosten hyvinvoinnin varmistamiseksi. Lisäksi toimijoiden tietotaidon paraneminen edistää yritystoiminnan tehokkuutta.

Siirtomenomomentti: 30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen (arviomääräraha)

Käyttö 42 298 207 euroa.

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Momentin määrärahoilla edistettiin yksityismetsien metsänhoito- ja perusparannustöitä. Uusia metsäteitä lukuunottamatta suoritemäärät laskivat viimevuodesta. Nuoren

metsän hoitotoissa suoritelmäärät laskivat edellisvuoden tasosta 17 prosenttia, terveyslannoituksessa 7 prosenttia ja suometsän hoidossa 20 prosenttia. Uusia metsäteitä toteutettiin 40 prosenttia enemmän ja teiden perusparannuksia tehtiin 31 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuotena. Tilojen yhteisten hankkeiden suoritelmäärän väheneminen on huolestuttavaa biotalouden toimintaedellytyksien näkökulmasta. Työmäärien väheneminen voi pidempään jatkuessaan vaikuttaa kuljetusoloihin ja suometsien käytön mahdollisuuksiin. Määrärahoilla toteutettujen töiden työllisyysvaikutukset olivat noin 1 900 henkilötyövuotta.

Taulukko 1. Puuntuotannon tunnusluvut

Työlaji/työlajiryhmä	Käytetty tuki milj. euroa		Tulos	
	2020	2021	2020	2021
Nuoren metsän hoito, taimikon varhaishoito ¹	40,2	34	155 929 ha	129 008 ha
Metsänuudistaminen, terveyslannoitus, kulutus	1,7	1,5	Terveyslannoitus 15 263 ha	Terveyslannoitus 14 124 ha
Metsäteiden				
• rakentaminen	0,4	0,5	47 km	66 km
• perusparannus	4,8	4,1	664 km	459 km
Suometsän hoito ja kunnostusojitus	2,9	2,2	12 602 ha	10 125 ha

1) Sisältää taimikon varhaishoidon, taimikonhoidon, nuoren metsän kunnostuksen ja pienpuun korjuun pinta-alan.
2020: Pienpuuta kerättiin pinta-alasta 36 452 hehtaaria ja taimikon varhaishoitoa tehtiin 41 615 hehtaaria.
2021: Pienpuuta kerättiin pinta-alasta 34 037 hehtaaria ja taimikon varhaishoitoa tehtiin 35 565 hehtaaria.

Siirtomenomomentti: 30.40.46 Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)

Käyttö 42 421 000 euroa.

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Määrärahalla rahoitettiin Suomen metsäkeskuksen lakisääteisiä metsiin perustuvien elinkeinojen edistämiseen, metsiä koskevan lainsäädännön toimeenpanoon ja metsätietoihin liittyviä tehtäviä. Vuonna 2021 Metsäkeskuksen yhteiskunnallisena tavoitteena oli toteuttaa tulossopimuksessa määritettyjä toimenpiteitä, joiden avulla 1. metsätalouden kokonaiskestävyys paranee, 2. metsiin perustuvan elinkeinotoiminnan monipuolisuus lisääntyy

ja kannattavuus ja työllisyys paranevat, 3. Metsäkeskuksen asiakkaiden ml. kansalaisten metsistä saamat hyödyt lisääntyvät, 4. Metsäkeskuksen tiedot, asiantuntemus ja palvelut hyödyttävät laajasti yhteiskunnan tarpeita, 5. Metsälakien toimeenpano ja hallinnointi on luotettavaa ja parantaa metsätalouden kokonaiskestävyyttä ja kustannustehokkuutta. Metsäkeskus saavutti tulosoajauksessa asetetut tavoitteet, joiden toteutumisen tarkempi analyysi tehdään ministeriön tilinpäätöskannanoton yhteydessä.

Taulukko 2. Suomen metsäkeskuksen tunnusluvut

	2020 Tulos	2021 Tulostavoite	2021 Tulos
1. Taloudellisuustavoitteet			
Metsälain mukaisten ilmoitusten käsittelyn ja päätöksenteon kokonaiskustannukset ilmoitusta kohden, €	11	11	11
Rahoituslain mukaisten NMH-hakemusten käsittelyn kokonaiskustannukset hakemusta kohden, €	69	73	69
Maastotarkastusten yksikkökustannukset €/ha	220	280	269
Metsävaratiedon keruukustannukset €/ha	3	4,5	3
2. Suoritetavoitteet			
Metsävaratiedon keruutavoite, ha	1 700 000	2 500 000	1 700 000
Metsään.fi käyttäjämäärä vuoden aikana, metsänomistajat, kpl	58 400	60 000	65 000
Metsään.fi käyttäjämäärä, yritykset	942	1 000	1 060
3. Laatutavoitteet			
Ajantasaisen metsävaratiedon kattavuus yksityismetsien pinta-alasta, %	100	100	100
Otantatarkastuksessa rahoituskelpoisuudeltaan hyvien nuoren metsän hoidon hankkeiden osuus suoritepinta-alasta vähintään, %	73	75	73
Päätös nuoren metsän hoitohankkeista, viikkoa vireille tulosta	2,8	3,5	2,8
Sähköisten ilmoitusten ja hakemusten osuus saapuneista, %	75	77	75

1.3 Toiminnan tehokkuus

Toiminnan tuloksellisuus ja tavoitteiden toteutuminen

Tavoite B1: Toimintamme on asiakaslähtöistä, horisontaalista, avointa ja ennakoivaa.

Arvosana: 4

Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen puheenjohtajuuteen liittyvä ministerikokous järjestettiin virtuaalisena. Ministerit hyväksyivät Suomen laatiman luonnoksen pohjalta julkilausuman Pohjoismaiden yhteisistä näkemyksistä ruokajärjestelmien kestävyden parantamiseksi. Julkilausumallaan ministerit vahvistivat Pohjoismaiden yhteiset lähtökohdat ja painopisteet valmistauduttaessa YK:n Ruokajärjestelmien huippukokoukseen. Samasta aiheesta järjestettiin Pohjoismaiden toimijoiden dialogi. Seminaari muodosti osan YK:n FSS (Food Systems Summit) valmistelun dialogiprosessia.

Kalatalouskomitea sekä maa- ja metsätalouskomitea pystyivät kokoontumaan kerran myös läsnäkokoukseen, mutta kaikki muut kokoukset järjestettiin virtuaalisesti. Suomi nosti työryhmissä esiin mm. kalankasvatuksen rehuomavaraisuusasteen lisäämisen, ilmastotoimenpiteet maankäyttösektorilla, kestävät ja terveelliset ruokajärjestelmät sekä ruuan merkintäjärjestelmät. Lisäksi Suomi puheenjohtajanaan vaikutti aktiivisesti, jotta NordGenin uusien toimitilojen rahoituksen järjestämiselle löydettiin ratkaisu. Suomi edisti aktiivisesti Ny Nordisk Mat -ohjelmaan liittyvän Pohjoismaisen keittiön julistuksen tuoreutustyötä.

Vuoden 2021 aikana vietiin eteenpäin Ny Nordisk Mat -ohjelman toimen pohjoismaisen kokkijulistuksen tuoreutus -prosessia. Ensimmäisessä vaiheessa hankevetäjä loi laajan pohjoismaisen verkoston tuoreutustyötä varten ja järjesti ison webinaarin ja hybridityöpajat.

Tavoite B2: Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme sekä neuvonta on verkostoitunutta, vaikuttavaa ja tukee ennakoivasti päätöksentekoa ja elinkeinojen kilpailukykyä

Arvosana: 4

Tutkimus- ja kehittämismomentin määrärahaa ja Maatilatalouden kehittämisrahaston tutkimus- ja kehittämishankkeille varattua rahoitusta on suunnattu päätöksentekoa ja elinkeinojen kilpailukykyä tukeviin hankkeisiin. Hiilestä kiinni -ohjelmakokonaisuus on tällä hetkellä merkittävin tutkimus-kehittämis-innovointi-panostus, joka palvelee suoraan yhteiskunnallisia tietotarpeita. Hankerahoituksessa on kannustettu monitieteisten konsortioiden muodostamiseen ja aktiiviseen vuorovaikutukseen tiedon loppukäyttäjien kanssa. Hallinnonalan tutkimuslaitosten tulosohejasta on kehitetty edelleen strategisempaan suuntaan painottaen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteita ja niiden edellyttämiä toimenpiteitä.

Tavoite B3: Digitaaliset ratkaisumme ovat käyttäjälähtöisiä ja tietovarantomme ovat yhteensopivia, luotettavia ja niitä hyödynnetään tehokkaasti

Arvosana: 4

MMM on osallistunut tiedonhallintalain mukaisten lausuntopyyntöjen valmisteluun ja käsittelyyn yhteistyössä hallinnonalan kanssa. Virastojen hankkeita on seurattu hankesalkun välityksellä ja osallistamalla myös ministeriöön liittyviin hankkeisiin (mm. kapasiteetti- ja konesalikilpailutus ja yhteisen teknisen ympäristön uudistaminen). Ministeriö on toimitanut hallinnonalan osalta tiedot tiedonhallintalain mukaisen tiedonhallintakartan kokoomiseen VM:n ohjeiden mukaisesti. Digitalisaation ohjausmallin kehittämistä jatkettiin toteuttamalla ministeriötä koskeva digitalisaatiokypyyden arviointi ja kilpailuttamalla tukipalvelu tuleville vuosille.

Laajennettiin hirvieläinten kannansäätelyn tarpeisiin kehitettyä Omariista -järjestelmän hirvitietosovellusta valkohäntäpeuran metsästyksen. Pilotoitiin vapaa-ajan kalastuksen saaliin raportointiin perustettavan Omakala -järjestelmän ensimmäisiä toiminnallisuuksia.

Tavoite B4: Ennakoimme riskejä ja varaudumme kriiseihin

Arvosana: 4

Valmisteltiin metsätuholain (1087/2013) muutokset juurikäpätuhojen ehkäisemisen tehostamiseksi ja kirjanpainajan torjunnan vahvistamiseksi. Tavoitteena on varautua ilmastonmuutoksen lisäämiin tuhoriskeihin sekä ylläpitää metsien hiilinieluja. Muutokset tulevat voimaan vuoden 2022 alussa

Maa- ja metsätalousministeriö hyväksyi tulvariskien hallintasuunnitelmat vuosille 2022–2027. Suunnitelmia on yhteensä 18 ja niitä toteutetaan vesistö- tai rannikkoalueilla, joilla on nimetty vähintään yksi merkittävä tulvariskialue. Tavoitteena on ehkäistä ja pienentää tulvista aiheutuvia vahinkoja.

Vesien suojeleminen tehostamisohjelmaa sekä tulvasuojelua ja peltojen vesienhallintaa on edistetty avustamalla hankkeita sekä ELY-vetoisesti järjestetyn avustushaun että tulosohjauksen kautta. Painopisteinä ovat olleet mm. maa- ja metsätaloustoimijoiden yhteistyö vesienhallinnassa, valuma-aluekohtainen suunnittelu ja toteutus sekä luonnonmukaiset vesienhallintaratkaisut. Lisäksi on arvioitu vesioikeudellisten yhteisöjen toimintaa sekä käynnistetty peruskuivatustuen uudistaminen tavoitteena parantaa toiminnan ilmasto- ja ympäristökestävyyttä sekä virtaviivaistaa hallinnollisia prosesseja.

Koronaepidemian hoitoon liittyen tehostettiin ministeriön toiminnan jatkuvuuden hallintaa, tilannekuvan ylläpitämistä sekä varautumis- ja valmiustoimintaa. Ministeriö osallistui Taisto 21 -kyberturvallisuusharjoitukseen.

Laadunhallintaan liittyvien erillisten tavoitteiden toteutuminen 2021

Tavoite C1: Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin

Arvosana: 4

Strategiseen henkilöstösuunnitteluun kytkeytyvä strategien osaamisen malli työstettiin hankeaikataulun mukaisesti ja otettiin pilottikäyttöön osana vuoden 2022 strategisen henkilöstösuunnittelun valmistelua. Käynnistettiin määräysten mukaisesti henkilöstön turvallisuus selvitysten toteutus. Koronaepidemiatilanteesta huolimatta tehtävät pystyttiin hoitamaan normaalisti ja mittauksen perusteella työtyytyväisyys säilyi hyvällä tasolla.

Tavoite C2: Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin

Arvosana: 4

Strategisen henkilöstösuunnittelun toimeenpanoa jatkettiin ja se ulotettiin koskemaan kaikkia virkoja linjausten mukaisesti, mikä huomioitiin vuoden 2022 suunnitteluohjeistuksessa.

Tavoite C3: EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty

Arvosana: 4

On osallistuttu useisiin yhteistyömuotoihin EU:ssa ja Pohjoismaiden välillä. Hallinnonalan tutkimuslaitosten ulkopuolisen rahoituksen kasvu jatkui vuoden 2021 aikana. Maa- ja metsätalousministeriö on mukana kansainvälisessä konsortiossa, joka valmistelee hakemusta EU:n Reserach and Innovation Action -rahoitushakuun. Hankkeessa laadittaisiin suunnitelma metsäaiheisen EU-tutkimuskumppanuuden käynnistämiseksi vuodesta 2025 alkaen.

Tavoite C4: Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita

Arvosana: 3

Osallistuttiin aikataulun mukaisesti valtioneuvoston työympäristötyöhön. Samoin ministeriö osallistui valtioneuvoston kanslian toimitilaryhmän valmisteluun koskien valtion toimitilastrategian mukaista valtioneuvostotasoista toimitilatoteutusta.

Hankintatoimen osalta osallistuttiin julkisten hankintojen strategiaan perustuvaan tulosohjauksen ja toimintasuunnittelun kehittämishankkeeseen (TOIMI-hanke), jonka lopputuloksena valmistui ministeriön hankintastrategian toimintasuunnitelma.

Maa- ja metsätalousministeriö osallistui valtiovarainministeriön johtamaan valmisteluun, jossa tuotettiin suunnitelma valtion läsnäolosta alueilla sekä suunnitelma monipaikkaisen työnteon, opiskelun ja asumisen edistämiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnon-alalta Maanmittauslaitos on mukana toimipaikkaverkon kehittämisen pilotoinnissa Pohjois-Karjalassa, Etelä-Karjalassa ja Päijät-Hämeessä.

Tavoite C5: Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Arvosana: 4

Vuoden 2021 aikana Palkeiden asiantuntemuksen hyödyntäminen on laajentunut uusiin kokonaisuuksiin toiminnassa tapahtuneiden muutosten edellyttämällä tavalla. Toteutettiin lokakuun alusta alkaen tieto- ja tutkimustoimialan organisaatiouudistus, missä muodostettiin kaksi yksikköä; tutkimus- ja oikeusyksikkö sekä tietohallinto- ja maanmittausyksikkö.

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden tunnuslukuina on seuraavassa taulukossa esitetty mm. työajanseurantaan perustuvat ministeriön toiminnan kustannukset ja henkilötyövuodet toiminnoittain.

Toiminnan kustannukset olivat yhteensä 48,8 milj. euroa. Lukuun sisältyy maa- ja metsätalousministeriön oman toiminnan kustannuksia 41,9 milj. euron edestä sekä ministeriön toimintaan kohdistuneita Valtioneuvoston hallintoyksikön kustannuksia 6,9 milj. euron verran. Oman toiminnan kokonaiskustannuksista rahoitettiin maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomomentilta 21,5 milj. euroa ja muilta momenteilta 20,4 milj. euroa. Kustannukset lisääntyivät merkittävästi vuonna 2021 vuoteen 2020 verrattuna, koska erityisesti maankäyttösektorin ilmastopolitiikkaan liittyvät kulut kasvoivat 3 milj. eurolla.

Maa- ja metsätalousministeriön toteutunut henkilötyövuosimäärä kertomusvuonna oli 269, mistä toimintamenomomentilta palkattujen osuus oli 237 (pl. teknisen avun henkilöt ja yliopistoharjoittelijat). Toimintamenomäärä rahalta maksetun teknisen avun henkilöstön osuus oli 9 henkilötyövuotta ja yliopistoharjoittelijoiden osuus 4 henkilötyövuotta. Yliopistoharjoittelijoiden palkkaukseen saadaan rahoitusta yliopistoilta. Muiden momenttien määrärahasta maksettiin 19 henkilötyövuotta.

Taloudellisuuden tunnusluvut

Taulukossa on esitetty ministeriön kustannukset toiminnoittain vuonna 2021 sekä kahdelle edelliselle vuodelle. Kustannusten laskennassa on käytetty valtion uutta yhtenäistä kustannuslaskentamallia. Luvut on esitetty miljoonina euroina.

Taulukko 3. Ministeriön kustannukset toiminnoittain

	2019	2020	2021
Ydintoiminnot	5,53	6,42	10,21
Maatalouden toimeenpanotehtävät	0,07	0,01	0,29
Maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät	0,74	0,38	0,54
Metsätalouden edistäminen	2,35	2,56	5,55
Virkistyskalatalouden toimeenpanotehtävät		0,63	1,13
Elinkeinokalatalouden toimeenpanotehtävät	0,82	1,08	0,62
Riistatalouden toimeenpanotehtävät	1,31	1,27	1,45
Elintarvikkeet toimeenpanotehtävät			0,01
Eläinten terveyden toimeenpanotehtävät	0,03	0,03	0,00
Eläinten hyvinvointi, toimeenpanotehtävät			0,01
Maanmittauksen ja paikkatietojen toimeenpanotehtävät	0,10	0,01	
Vesitalouden toimeenpano- ja edistämistehtävät	0,03	0,03	0,26
Vesitalouden tutkimus, kehittäminen ja asiantuntijapalvelut	0,07	0,43	0,36
Ohjaustoiminnot			
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	9,32	9,46	12,90
Strategiatyö, kehittäminen ja seuranta	4,27	4,25	5,52
Hallitusohjelman valmistelu ja seuranta	1,43	0,45	0,73
Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakointi	3,01	4,13	6,06
Asiantuntijaosallistuminen muiden strategia-asioihin	0,40	0,39	0,34
Yhteiskuntasuhteiden hoito	0,22	0,24	0,25

	2019	2020	2021
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	3,99	4,30	4,74
Ohjaus ja kehittäminen	2,44	2,71	2,93
Toiminnan ja talouden suunnittelu	1,43	1,48	1,67
Henkilöstöpolitiikka ja henkilöstösuunnittelu	0,06	0,06	0,04
Seuranta ja raportointi	0,05	0,03	0,03
Laillisuusvalvonta	0,01	0,01	0,07
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	12,59	12,16	12,19
EU-säädösten valmistelu ja seuranta	5,03	4,56	4,59
Kansallinen säädösten valmistelu	6,77	6,87	7,04
Säädösvalmistelun avustaminen	0,40	0,46	0,39
Säädösvalmistelun kehittäminen	0,03	0,01	0,02
Säädösten toimeenpano, seuranta ja arviointi	0,32	0,20	0,06
Lainsäädännön asiantuntijatehtävät muille hallinnonaloille	0,04	0,06	0,09
EU- ja kansainväliset asiat	9,19	8,34	7,78
EU-asiat	3,89	3,34	3,30
Kansainväliset asiat	5,30	5,00	4,47
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	1,14	1,01	0,93
Valtionavustukset	0,76	0,67	0,69
Ministeriökohtaiset erityistehtävät	0,38	0,34	0,24
Muut tehtävät	0,00	0,01	0,01
Yhteensä	41,77	41,71	48,76

Tuottavuuden tunnusluvut

Taulukossa 4 on esitetty maa- ja metsätalousministeriön henkilötyövuodet toiminnoittain vuosina 2019–2021.

Taulukko 4. Ministeriön henkilötyövuodet toiminnoittain

	2019 htv	2020 htv	2021 htv	2019 %	2020 %	2021 %
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	32,0	34,1	42,3	12,2 %	12,9 %	15,7 %
Strategiatyö, kehittäminen ja seuranta	21,4	22,4	28,5	15,1 %	8,5 %	8,2 %
Hallitusohjelman valmistelu ja seuranta	1,3	2,6	4,1	0,9 %	1,0 %	0,5 %
Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakointi	6,4	6,0	6,7	4,1 %	2,3 %	2,4 %
Asiantuntijaosallist. muiden strategia-asioihin	1,9	1,9	1,7	1,7 %	0,7 %	0,7 %
Yhteiskuntasuhteiden hoito	1,0	1,2	1,3	0,6 %	0,5 %	0,4 %
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	18,8	21,1	23,7	7,2 %	8,0 %	8,8 %
Ohjaus ja kehittäminen	11,1	13,1	14,4	8,3 %	5,0 %	4,2 %
Toiminnan ja talouden suunnittelu	7,2	7,7	9,0	5,5 %	2,9 %	2,7 %
Henkilöstöpolitiikka ja henkilöstösuunnittelu	0,2	0,2	0,2	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Seuranta ja raportointi	0,2	0,1	0,1	0,1 %	0,0 %	0,1 %
Laillisuusvalvonta	0,1	0,0	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	62,7	63,6	65,3	23,9 %	24,1 %	24,3 %
EU-säädösten valmistelu ja seuranta	23,4	23,3	24,2	15,1 %	8,8 %	8,9 %
Kansallinen säädösten valmistelu	34,4	35,9	37,6	25,2 %	13,6 %	13,1 %
Säädösvalmistelun avustaminen	2,5	3,0	2,6	1,5 %	1,1 %	1,0 %
Säädösvalmistelun kehittäminen	0,1	0,0	0,1	0,1 %	0,0 %	0,0 %

	2019 htv	2020 htv	2021 htv	2019 %	2020 %	2021 %
Säädösten toimeenpano, seuranta ja arviointi	2,1	1,1	0,3	1,7 %	0,4 %	0,8 %
Lainsäädännön asiantuntijatehtävät muille hallinnonaloille	0,2	0,3	0,5	0,2 %	0,1 %	0,1 %
EU- ja kansainväliset asiat	27,9	26,9	26,0	10,6 %	10,2 %	9,7 %
EU-asiat	15,4	14,9	14,7	7,9 %	5,6 %	5,9 %
Kansainväliset asiat	12,5	12,0	11,3	7,6 %	4,5 %	4,8 %
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	5,9	5,3	4,9	2,3 %	2,0 %	1,8 %
Valtionavustukset	4,1	3,7	3,8	3,3 %	1,4 %	1,6 %
Ministeriökohtaiset erityistehtävät	1,8	1,6	1,1	1,1 %	0,6 %	0,7 %
Tukitoiminnot ja muut tehtävät	63,4	61,7	60,3	24,2 %	23,4 %	22,4 %
Poissaolot	51,3	51,3	46,5	19,6 %	19,4 %	17,3 %
Yhteensä	262,0	264,0	269,0	100,0 %	100,0 %	100,0 %

1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ollut maksullisen toiminnan tuottoja vuonna 2021.

Kirjanpitoyksikön maksulliselle toiminnalle ei ole asetettu toiminnan luonteesta johtuen tavoitteita.

Kirjanpitoyksikön tulee esittää yksittäisen maksullisen toiminnan osa-alueen kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessa vain, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa. Ministeriölle ei kertomusvuonna kertynyt raportointivelvoitteen edellyttämää maksullisen toiminnan määrää, minkä johdosta laskelmaa ei esitetä.

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Maa- ja metsätalousministeriössä yhteisrahoitteiseen toimintaan saatu rahoitus vuonna 2021 oli yhteensä 0,2 milj. euroa, mikä oli vähän yli puolet vuoden 2020 tasosta. Yhteisrahoitteinen toiminta koostui lähes täysin eri EU-rahoitteisista hankkeista.

Kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu tavoitteita.

Kirjanpitoyksikön tulee esittää kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessaan vain silloin, kun kirjanpitoyksikön saama ja varainhoitovuodelle jaksotettu rahoitus on vähintään 1 milj. euroa. Ministeriölle ei kertomusvuonna kertynyt raportointivelvoitteen edellyttämää yhteistoiminnan rahoituksen määrää, minkä johdosta laskelmaa ei esitetä

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 5. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tuotos- / suoritemäärät	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021
Säädökset			
Hallituksen esitykset	7	19	17
VN:n asetukset	49	62	67
MMM:n asetukset	43	61	69
EU-normit (MMM:n vastuulla olevat)*			
Asetukset	19	18	24
Päätökset ml. EUTORlin sopimusasioina avatut	37	14	21
Direktiivit	7	3	5
Lausunnot			
Annetut lausunnot	260	201	224
Pyydetty lausunnot	179	287	269
Kirjalliset kysymykset	39	56	57
Asetetut työryhmät sekä neuvottelu- ja lautakunnat	11	21	26
Tutkimusmääräraha hakemukset	104	201	161
Valtionavustuspäätökset **	267	389	592

Tuotos- / suoritemäärät	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020	Toteutuma 2021
Julkaisut			
MMM:n julkaisu- ja -sarja	29	14	26
Työryhmämuistiot	0	0	0
Tiedotteet	270	272	267
Tiedotustilaisuudet	32	25	20
Hankkeet			
Perustetut hankkeet	48	65	48
Käynnissä olevat hankkeet	135	177	149
Päättyneet hankkeet	37	44	32
Komission ja neuvoston kokoukset, joissa MMM Suomen päävastuuedustaja (kokousraporttien lukumäärä)	435	363	479
Matkapäivät	5 434	1 061	808
Kotimaa	1 922	531	571
Muu Eurooppa	3 066	489	237
Euroopan ulkopuoliset matkat	446	41	0

*) Käsitteily aloitettu vuoden aikana.

**) Uuden asianhallintajärjestelmän (Vahva) käyttöönoton jälkeen (1.3.2020) luku sisältää kaikki valtionavustuksiin liittyvät päätökset kuten myöntö-, kielteiset-, oikaisu-, muutos- ja jatkoaikapäätökset sekä maksu- ja ennakkomaksupäätökset.

Luettelo maa- ja metsätalousministeriön esittelemistä eduskunnalle annetuista hallituksen esityksistä 2021 (yhteensä 17 kpl):

- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi HE 262/2020.
- Hallituksen esitys eduskunnalle elintarvikelaiksi ja laiksi sakan täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta HE 3/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:n sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 41 §:n muuttamisesta HE 8/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta HE 25/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräistä maatalouden luopumistuen ansiotulorajaan covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä HE 77/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä sekä siihen liittyviksi laeiksi HE 101/2021.

- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonmukaisesta tuotannosta sekä sakan täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta HE 193/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläinten lääkitsemisestä annetun lain muuttamisesta sekä eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta HE 205/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta HE 206/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain ja yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta HE 256/2020.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain 88 §:n muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi HE 20/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta annetun lain muuttamisesta HE 30/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta HE 114/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta HE 156/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuksesta Tenojoen vesistössä tehdyn sopimuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kalastussäännön voimassaoloajan pidentämisestä noottivaihdolla Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi HE 219/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta HE 36/2021.
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kiinteistömuodostamislain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta HE 26/2021.

Taulukko 6. Laaditut tulossopimukset politiikkasektoreittain

Politiikkasektori / ohjattava organisaatio	2020	2021
Tutkimus		
- Luonnonvarakeskus (Luke)	1	1
Maaseudun kehittäminen		
- 4H-neuvontaorganisaatiot	1	1
- ProAgria Keskusten Liitto, Svenska lantbrukssällskapens förbund, ProAgria Keskukset ja vastaavat ruotsinkieliset neuvontaorganisaatiot, sekä maatalouden erikoisneuvontajärjestöt	1	1
Maa- ja elintarviketalous		
- Ruokavirasto	1	1
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)*	-	-
- ELY-keskukset (maa- ja elintarviketalous, maaseudun kehittäminen)**	-	-
- Aluehallintovirastot**	-	-
Luonnonvaratalous		
- ELY-keskukset (kala- ja vesitalousasiat)**	-	-
- Suomen riistakeskus	1	1
- Suomen ympäristökeskus	1	1
Metsätalous		
- Metsähallitus (MH)	1	1
- Suomen metsäkeskus	1	1
Maanmittaus ja tietovarannot		
- Maanmittauslaitos (MML)	1	1
Yhteensä	9	9

* Monivuotinen tulossopimus laaditaan TEM:n johdolla tulossopimusryhmässä, jonka työhön MMM osallistuu.

** Aluehallintovirastoille ja ELY-keskuksille on ohjaavien ministeriöiden yhteistyössä laadittu yhteinen strategia-asiakirja 2020–2023, jonka myös maa- ja metsätalousministeriö on allekirjoittanut. MMM:n kansliapäällikkö hyväksyy ELY-keskusten tulossopimuksiin sisältyvät MMM:n toimialan tulostavoitteet. MMM ohjaa toimialaohjauksessa ELY-keskuksia luonnonvara-asioissa sekä maa- ja elintarviketaloudessa ja maaseudun kehittämisessä yhdessä Ruokaviraston kanssa. Ruokavirasto ohjaa toiminnallisesti Aluehallintovirastoja elintarvikkeiden turvallisuuteen ja laatuun liittyvissä asioissa.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ministeriöllä ei ollut vuonna 2021 erillisiä, vain tähän kohtaan liittyviä tavoitteita. Palvelukykyyn, suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatuun liittyviä asioita on kuvattu toimintakeromuksen kohdissa 1.3 Toiminnallinen tehokkuus ja 1.8 Arviointien tulokset.

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukko 7. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	2019		2020		2021	muutos ed. vuoteen,%
Henkilöstön lkm, 31.12.	260	100,00 %	265	100,00 %	282	6,4 %
- miehet	91	35,0 %	91	34,3 %	94	3,3 %
- naiset	169	65,0 %	174	65,7 %	188	8,0 %
Vakinainen henkilöstö	222	85,4 %	223	84,2 %	228	2,2 %
- miehet	77	84,6 %	78	85,7 %	79	1,3 %
- naiset	145	85,8 %	145	83,3 %	149	2,8 %
Määräaikainen henkilöstö	38	14,6 %	42	15,8 %	54	28,6 %
- miehet	14	15,4 %	13	14,3 %	15	15,4 %
- naiset	24	14,2 %	29	16,7 %	39	34,5 %
Kokoaikainen henkilöstö	254	97,7 %	256	96,6 %	268	4,7 %
- miehet	89	97,8 %	87	95,6 %	89	2,3 %
- naiset	165	97,6 %	169	97,1 %	179	5,9 %
Osa-aikainen henkilöstö	6	2,3 %	9	3,4 %	14	55,6 %
- miehet	2	2,2 %	4	4,4 %	5	25,0 %
- naiset	4	2,4 %	5	2,9 %	9	80,0 %

	%osuudet			lkm		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
15–24 vuotiaat	0,0 %	0,4 %	1,1 %	0	1	3
25–34 vuotiaat	9,6 %	9,8 %	11,0 %	25	26	31
35–44 vuotiaat	17,3 %	15,8 %	16,0 %	45	42	45
45–54 vuotiaat	29,2 %	29,4 %	29,4 %	76	78	83
55–64 vuotiaat	40,8 %	40,8 %	37,9 %	106	108	107
65- vuotiaat	3,1 %	3,8 %	4,6 %	8	10	13
Yhteensä	100,0 %	100,0 %	100,0 %	260	265	282

	2019	2020	2021
Henkilöstön keski-ikä	51,1	51,3	50,8
- miehet	51,4	50,6	50,7
- naiset	50,9	51,6	50,8
Koulutustaso (indeksiluku 1–8)	6,4	6,6	6,6
- miehet	6,8	6,9	6,9
- naiset	6,2	6,4	6,4
Henkilöstökulut			
Kokonaistyövoimakustannukset, 1 000 €	19 259	20 021	20 874
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä työajasta, %	81,2	83,2	82,9
Tehdyn työajan palkat, prosenttiosuus palkkasummasta	79,4	79,6	79,1
Välillisten työvoimakustannusten prosenttiosuus tehdyn työajan palkoista	50,8	50,4	52,3
Työhyvinvointi			
Työtyytyväisyysindeksi, asteikolla 1–5	3,65	3,63	3,66
Lähtövaihtuvuus	16,54	11	6,7
Tulovaihtuvuus	13,91	10	12,1
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,38	0	0
Sairauspoissaolot, tpv/htv	6,3	3,9	4
Henkilöstöinvestoinnit			
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	1 394,5	1 028,1	994,1
Koulutus ja kehittäminen, tpv/htv	1,90	1,6	1,8
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	284,4	129	173,4
Työterveyshuolto (euroa/htv)	552,5	386,3	620,5
Henkilöstön arvo, milj. euroa	182	187	200

Kaikki tiedot TAHTista paitsi lähtö- ja tulovaihtuvuus, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen sekä koulutus ja kehittäminen (tpv/htv).

Taulukko 8. Talousarvion kulutus- ja siirtomenomomenttien henkilötyövuosikiintiöiden toteutuminen

Momentti	2021 TA-momentti	2021 toteutuma (arvio)
30.01.22 Tutkimus ja kehittäminen (S 3v)	35	9,3
30.01.23 Hallinnolliset järjestelyt (S 2v)	5	0
30.10.63 Maaseudun kehittäminen (S 3v)	28	4,3
30.10.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (A)	223	164,3
30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen (S 3v)	15	5,5
30.20.48 Peltorakenteen kehittäminen (S 3v)	3	1
30.40.20 Kalakannan hoitovelvoitteet (S 3v)	3	0
30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot (S 3v)	90	92
30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S 3v)	118	27,5
30.40.31 Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (S 3v)	15	4,4
30.40.41 Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S 3v)	7	1,8
30.40.42 Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S 2v)	5	1
30.40.50 Riistatalouden edistäminen (S 3v)	7	1,8
30.40.51 Kalatalouden edistäminen (S 3v)	5	1,4
30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen (S 3v)	80	45,5
30.70.40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (A)	6	0
Yhteensä	645	359,8

Momenteilla 30.01.22 ja 30.40.21 toteutuma sisältää myös aikaisempien vuosien talousarvioista myönnettyjä henkilötyövuosikertymiä.

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Kirjanpitoyksikön käytettävissä oli budjetoituja määrärahoja vuonna 2021 yhteensä 387 milj. euroa. Tämä oli 109 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2020, mikä johtui etupäässä siitä, että vuonna 2020 momentilla 30.20.61 Siirto Maatilatalouden kehittämiraheeseen oli määrärahaa käytössä 166,8 milj. euroa kun taas vuonna 2021 määrärahaa ei ollut ollenkaan. Budjetoiduista varoista käytettiin 226 milj. euroa vuonna 2021. Lähes kaikki määrärahat olivat maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan määrärahoja, muiden hallinnonalojen määrärahoja käytettiin vain 0,4 milj. euroa. EU:lta saatiin rahoitusta 10,7 milj. euroa.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Tulot

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksessä tulomomenttien kertymä oli 192 milj. euroa (vuonna 2020 vastaavilla momenteilla tulot 212 milj. euroa). Verrattuna edelliseen vuoteen tulot olivat vähentyneet erityisesti momentilla 13.05.01 Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset. Momentille 12.30.03. Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta kertyi tuloja 4,8 milj. euroa talousarviota vähemmän. Tämä johtuu hankkeiden maksatuksien arvioitua hitaammasta etenemisestä. Ohjelman toteutumisessa Suomi kuitenkin on EU-tasolla kärjessä.

Menot

Kirjanpitoyksikön määrärahojen nettokäyttö vuonna 2020 oli 226 milj. euroa. Se jakautui seuraavasti menomomenttilajeittain, milj. euroa:

– Kulutusmenot (momentin numerotunnus 01–29)	39	(18 %)
– Siirtomenot (30–69)	186	(82 %)
– Sijoitusmenot (70–89)	-	-
Yhteensä	226	(100 %)

Kirjanpitoyksikön siirtomenomomenttien (30–69) nettokäyttö 186 miljoonaa euroa jakautui luvuittain seuraavasti, milj. euroa:

– Maaseudun kehittäminen	50	(27 %)
– Maa- ja elintarviketalous	3	(2 %)
– Luonnonvaratalous	122	(65 %)
– Metsähallitus	8	(4 %)
– Hallinto ja tutkimus	4	(2 %)

Momentin 30.01.01 (Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot) käyttö oli 12,0 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirtyi 11,5 milj. euroa (vuodelle 2021 siirtynyt erä oli 9,59 milj. euroa). Seuraavalle vuodelle siirtynyt määräraha kasvoi 1,91 milj. euroa. Ministeriön tavoitteena on toimintamenomomentin siirtyvän määrärahan osuuden hallittavuuden edistäminen. Vuodelle 2022 siirtyneestä erästä META III tietotekniikka -alustan uusimiseen osoitettua rahoitusta siirtyi yhteensä 0,95 milj. euroa hankintatoteutuksen viivästymisestä johtuen. Lisäksi siirretyn erän kasvuun vaikutti edelleen koronavirustilanteen aiheuttama menojen vähentyminen esimerkiksi matkustuksen ja ulkopuolisten palvelujen hankintojen osalta.

Momentin 30.01.22 Tutkimus ja kehittäminen määrärahaa siirtyi vuodelle 2022 10,2 miljoonaa euroa. Kyseessä on 3 vuoden siirtomääräraha, jolla rahoitetaan osin monivuotisia tutkimus- ja kehittämishankkeita. Rahoitus maksetaan rahoituksen saajalle jälkikäteen toteutuneiden kustannusten mukaan, minkä johdosta ja laskutusajankohdasta riippuen, osa rahasta siirtyy seuraavalle vuodelle. Tutkimustoiminnan luonteesta johtuen kustannukset syntyvät epätasaisesti hankkeiden elinkaaren aikana ja kustannukset painottuvat usein hankkeiden loppuvaiheeseen.

Momentti 30.10.54 (Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen) on kaksivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi vuodelle 2022 noin 11,7 milj. euroa. Osa siirtyvästä määrarahasta on sidottu vuonna 2021 tehdyillä päätöksillä ja maksetaan vuoden 2022 aikana, osa siirtyi käytettäväksi myöhemmin mm. koronavirusepidemian aiheuttaman ravikilpailutauon vuoksi.

Momentti 30.10.63 (Maaseudun kehittäminen) on kolmevuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi noin 13,1 milj. euroa vuodelle 2022. Määrärahalla toteutetaan 1–3-vuotisia valtakunnallisia maaseudun, saariston ja harvaan asuttujen alueiden tutkimus- ja kehittämishankkeita. Siirtyvästä määrarahasta osa on sidottu vuonna 2021 tehdyillä päätöksillä, mutta hankkeiden maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Suurin osa siirtyvästä määrarahasta on harvaan asuttujen alueiden (HAMA) toimintasuunnitelman toteuttamiseen varattua määrärahaa. Harvaan asuttujen alueiden kehittämistyö on valtioneuvostossa uutta, poikkialinnollista toimintaa, jota rakennetaan yhteistyössä ja uusilla toimintatavoilla. Tästä syystä toimintaohjelman kaikkia hankkeita ja muita toimenpiteitä ei ole vielä vuoden 2021 aikana päästy käynnistämään täysimääräisesti.

Momentti 30.20.47 (Ruokaketjun kehittäminen) on kolmevuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi noin 7,8 milj. euroa vuodelle 2022, josta suurin osa on jo sidottu avustusten myöntöpäätöksillä tai sopimuksilla. Ruokaketjun kehittämistyötä toteutetaan 1–3-vuotisten hankkeiden ja hankintojen kautta. Hankkeiden ja sopimusten maksuaikataulut ovat muutamista kuukausista kolmeen vuoteen asti ja määräytyvät hankkeiden ja sopimusten edistymisen mukaan.

Momentti 30.20.48 (Peltorakenteen kehittäminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi noin 1,3 milj. euroa vuodelle 2022. Osa siirtyneestä määrärahasta on jo sidottu sopimuksilla. Peltojen kiinteistörakenteen kehittämistyötä toteutetaan 1–3-vuotisten hankkeiden ja hankintojen kautta.

Momentti 30.40.21 (Vesivarojen käytön ja hoidon menot) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi noin 2 milj. euroa vuodelle 2022. Määrärahalla toteutetaan monivuotisia vesivarojen käytön ja hoidon hankkeita. Määrärahan käyttö on kokonaisuudessaan sidottu hankkeisiin.

Momentti 30.40.22 (Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi 41,9 milj. euroa vuodelle 2022. Momentin määrärahalla toteutetaan 1–3-vuotisia luonnonvara- ja biotalouden kehittämishankkeita. Määräraha on pääosin sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyneillä määrärahoilla toteutetaan muun muassa maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuutta sekä luonnon monimuotoisuutta edistäviä hankkeita vuonna 2022.

Momentti 30.40.31 (Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi noin 5 milj. euroa vuodelle 2022. Momentin määrärahalla toteutetaan monivuotisia vesi- ja kalatalouden kehittämishankkeita. Määräraha on pääosin sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyneillä määrärahoilla toteutetaan muun muassa NOUSU-vaelluskalaohjelman hankkeita vuonna 2022.

Momentti 30.40.41 (Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi 7,7 milj. euroa vuodelle 2022. Hirvien aiheuttamat metsätalousvahingot jäivät arvioitua pienemmiksi. Momentin määrärahalla toteutetaan myös kehittämis- ja tietojärjestelmähankkeita. Määräraha on osittain sidottu hankkeisiin, mutta maksatus tapahtuu hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentti 30.40.47 (Tuki joutoalueiden metsitykseen) on kolmivuotinen siirtomääräraha, jolla on valtuus. Momentin määrärahasta siirtyi 2,1 milj. euroa vuodelle 2022. Tukijärjestelmän on uusi ja alkoi vuonna 2021. Maksatus tapahtuu metsitystöiden etenemisen mukaan.

Momentti 30.40.50 (Riistatalouden edistäminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi 5,9 milj. euroa vuodelle 2022. Määräraha on pääosin sidottu hankkeisiin, mutta maksatus tapahtuu hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyvillä varoilla on tarkoitus toteuttaa riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 3 §:n 2 momentin sekä SOTKA-hankkeen mukaisia hankkeita vuoden 2022 aikana.

Momentti 30.40.51 (Kalatalouden edistäminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi 1,7 milj. euroa vuodelle 2022. Määräraha on sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyvillä määrärahoilla on tarkoitus toteuttaa kalastuslain 82 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia sekä kalastusmatkailuun liittyviä hankkeita vuoden 2022 aikana.

Momentti 30.40.62 (Elinkeinokalatalouden edistäminen) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi 24,1 milj. euroa vuodelle 2022. Määrärahaa sidotaan monivuotisen ohjelmasuunnittelun mukaisesti ja on osittain sidottu hankkeisiin. Maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentti 30.64.50 (Metsähallituksen erät julkiset hallintotehtävät) on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrärahasta siirtyi 2,2 milj. euroa vuodelle 2022. Määräraha on osoitettu Pohjois-Suomen metsäpuiden laajojen siemenkeräysten toteuttamiseen. Maksatukset tapahtuvat keräysten toteuduttua. Vuonna 2021 ei järjestetty siemenkeräystä.

Valtuudet

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan valtuudet osoitettiin vuoden 2021 tilijaotellussa maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kirjanpitoyksiköille. Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikkö raportoi valtuuksia koskevassa talousarvion toteumalaskelmassaan momenteista 30.40.44 ja 30.40.47. Vuoden 2021 talousarviossa myönnettiin momentilta 30.40.44 uutta valtuutta 58,5 milj. euroa kestävän metsätalouden mukaisille työlajeille. Lisäksi talousarviossa uusittiin käyttämättä jäänyttä myöntämisvaltuutta 5,5 milj. euroa. Vuoden 2021 ensimmäisessä lisätalousarviossa valtuuteen myönnettiin lisäystä 3,75 milj. euroa. Myönnetystä valtuudesta käytettiin 47,2 milj. euroa. Vuonna 2021 käytetyistä valtuuksista aiheutui samana vuonna menoja yhteensä 21,9 milj. euroa. Aikaisempina vuosina myönnettyistä valtuuksista aiheutui menoja yhteensä 20,4 milj. euroa. Valtuuksista aiheutuva määrärahatarve tuleville vuosille on yhteensä 31,2 milj. euroa. Vuoden 2021 talousarviossa myönnettiin momentilta 30.40.47 uutta valtuutta 5,4 milj. euroa joutoalueiden metsityksen tukemiseen. Vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa valtuuteen myönnettiin lisäystä 11 milj. euroa. Myönnetystä valtuudesta käytettiin 3,7 milj. euroa. Vuonna 2021 käytetyistä valtuuksista aiheutui samana vuonna menoja yhteensä 0,2 milj. euroa. Valtuuksista aiheutuva määrärahatarve tuleville vuosille on yhteensä 3,5 milj. euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 1,1 milj. euroa, mikä koostui lähes yksinomaan muun toiminnan tuotoista. Muun toiminnan tuotot koostuvat pääasiassa yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista, jotka vähenivät 16 % vuoden 2020 tasosta.

Toiminnan kulut lisääntyivät merkittävästi vuoteen 2020 verrattuna. Lisäys oli 6,7 milj. euroa (19%) ja toiminnan kulut olivat yhteensä 41,7 milj. euroa vuonna 2021. Erityisesti kasvoivat yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, mutta myös henkilöstömenoissa on merkittävä lisäys.

Rahoitustuotot vähenivät 18,9 milj. eurolla vuoteen 2020 verrattuna. Tämä on liittynyt Metsähallituksen voiton tuloutuksen pienenemiseen.

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyi Metsähallituksen pääomien muutoksiin liittyviä eriä siten että tuottoja oli 1,9 milj. euroja ja kuluja 0,2 milj. euroa.

Siirtotalouden tuotot vähenivät vuoteen 2020 verrattuna 3,5 milj. euroa. Tämä johtui Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta saadun tulon pienenemiseen. Siirtotalouden kulut pienenevät merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen. Suurin sektorikohtainen muutos tapahtui siirtotalouden kuluissa valtionhallinnolle, jotka vähenivät 166 milj. euroa. Tämä johtui pääosin vuonna 2020 tapahtuneesta kooltaan merkittävästä siirrosta Maatilatalouden kehittämisrahastoon. Myös muissa siirtotalouden kuluissa oli vähenemistä. Yhteensä ministeriön siirtotalouden kulut olivat 182 milj. euroa.

Ministeriön keräämät tuotot veroista ja pakollisista maksuista sisältävät kalastukseen, metsästykseseen ja riistanhoitoon sekä hevosurheiluun liittyviä tuloja. Nämä vähenivät vuoteen 2020 verrattuna 3,8 milj. eurolla erityisesti Veikkaus Oy tuottojen vähenemisen vuoksi, mutta merkittävää vähennystä oli myös Tenojoen kalastuslupamaksuissa, hirvieläinten metsästysmaksuissa ja kalastonhoitomaksuissa.

Maa- ja metsätalousministeriön laskennallinen kulujäämä vuonna 2020 oli 38,2 milj. euroa.

1.6.4 Tase

Taseen kansallisomaisuuden arvo oli 6,5 milj. euroa, joka koostui Metsähallitukselle siirtämättömistä luonnonsuojelutarkoituksiin hankituista maa- ja vesialueista.

Käyttöomaisuuden aineettomien hyödykkeiden arvo taseessa oli 2,8 milj. euroa. Erä koostui lähinnä kala- ja riistatalouden valmiista ja keskeneräisistä tietojärjestelmistä.

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät Metsähallituksen peruspääoman ja muun pääoman ehdoin sijoitetut pääomat sekä ministeriön hallussa olevat osakkeet.

Pitkäaikaisiin saamisiin sisältyvät myönnetty metsänparannuslainat, Venäjän federaation joukkovelkakirjalainat ja Metsähallituksen saamat valtionperinnöt ja maa-alueiden hallinnansiirrot siltä osin kuin niitä ei ole vielä otettu peruspääomaan.

Taseen lyhytaikainen vieras pääoma oli 14,6 milj. euroa, mikä on kasvanut 4 miljoonalla eurolla vuoteen 2020 verrattuna. Kasvu johtuu siitä että valtion sisäisten velkojen kirjaimista on parannettu.

Taseen loppusumma vuoden 2021 lopussa oli 3 899 890 750,29 euroa.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Arvioinnin toteuttamistapa

Arviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta maa- ja metsätalousministeriössä vuonna 2021 perustuu osastoilla ja toimialoilla järjestettyihin arviointikokouksiin, sisäisen tarkastuksen työhön ja sen koordinointiin muiden tarkastajien tekemän työn kanssa sekä muuhun käytössä olleeseen arviointimateriaaliin. Arviointi perustuu valtiovarainministeriön suositteluun COSO -viitekehykseen.

Johtopäätökset

Maa- ja metsätalousministeriössä on talousarvioasetuksen 69 §:n mukaisesti toteutettu toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden riittävät menettelyt talouden ja toiminnan lailisuuden ja tuloksellisuuden suhteen sekä hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamiseksi. Lisäksi johtamisen ja ohjaamisen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta on pyritty varmistamaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja kattavuutta parantamalla ja kehittämällä.

Maa- ja metsätalousministeriön vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoito ja muille virastoille ja laitoksille siirretyt tehtävät, joista maa- ja metsätalousministeriö vastaa, ovat toteutuneet talousarviolain ja -asetuksen mukaisesti.

Käytössä olevat menettelyt antavat kohtuullisen varmuuden sisäisen valvonnan toimivuudesta maa- ja metsätalousministeriössä.

Olennaisimmat kehittämiskohteet

Tietohallintohankkeiden suunnittelun ja budjetoinnin kehittämistä yhteistyössä hallinnon-alan kanssa jatketaan. Varmennetaan säädösten mukaista tiedonhallinnan työnjakoa ja prosessien omistajuuden täsmentymistä ml. riskienhallinnan menettelyt.

Päivitetään ja kehitetään valtionapuprosessin yhteisiä linjauksia ja ohjeita huomioiden ja hyödyntäen valtioneuvostotason kehittämisen tuloksia.

1.8 Arviointien tulokset

Ministeriö teetti seuraavat toiminnan vaikutusten/vaikuttavuuden arvioinnit:

Taulukko 9. Arviointien tulokset

Toimenpiteet/ tavoitteet	Toteutuma
Lohi- ja meritaimen-strategian arviointi	Arviointi valmistui alkukesästä 2021 Sitowise oy:n toteuttamana. Arvioinnin keskeinen viesti oli se, että strategian päämäärät ovat edelleen ajankohtaisia ja strategian jatkaminen on tärkeää. Strategian tärkeimpänä tavoitteena ovat elinvoimaiset lohi- ja meritaimenkannat sekä niiden kestävä hyödyntäminen. Arvion mukaan strategian aikana ollaan päästy lähemmäs tätä tavoitetta. Päivitystarpeita strategiassa todettiin olevan kalastuksen säätelyn ja siitä päättämisen osalta, missä todettiin myös erilaisia tiedontarpeita. Avainasemassa on avoin keskusteluyhteys eri intressiryhmien välillä. Maa- ja metsätalousministeriö nimitti strategian päivittämistä varten uuden seurantaryhmän. Nykyisen lohi- ja meritaimenstrategian toteuttamista jatketaan koko päivitystyön ajan.
Arvio Suomen CAP-suunnitelman ympäristötoimenpiteiden vaikuttavuudesta	CAP-suunnitelman lausuntojen antamista helpottamaan maa- ja metsätalousministeriö valmisteli yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen kanssa arvion Suomen CAP-suunnitelmaluonnoksen uusien ja nykyisten kiristyvien ympäristö-ilmasto-toimenpiteiden ja kasvavien tavoitepinta-alojen (ns. ympäristökunnianhimon kasvu) kokonaisvaikuttavuudesta maatalouden ympäristökuormituksen pienentämiseen. Arvio perustui aiempaan tutkimustietoon eri ympäristöilmastotoimien ominaisvaikuttavuudesta. Arvio julkaistiin 31.8.2021. Arvioinnin mukaan maataloudesta peräisin olevat kasviuonekaasupäästöjen kasvu hidastuu CAP:n muuttuvien toimenpiteiden (ympäristökunnianhimo) ansiosta noin 0,9 miljoonaa CO2 ekvivalenttitonnia vuodessa verrattuna nykyisen CAP-rahoituskauden tukipolitiikan jatkumiseen. Tämä vastaa 5,5 prosenttia vuoden 2019 maatalouden kasviuonekaasupäästöistä, jotka olivat vuonna 2019 yhteensä 16 miljoonaa ekvivalenttitonnia.

Toimenpiteet/ tavoitteet	Toteutuma
Maatalouden rakennetuen valintakriteereiden arviointi ja kehittäminen	<p>Luonnon monimuotoisuusvaikutusten osalta arvioitiin, että CAP lisää niitä aloja, jotka vaikuttavat positiivisesti eri eliöryhmien elinolosuhteisiin. Suuri vaikutus on esim. luonnonmukaisen tuotannon kasvavalla alalla. Hyvin monimuotoisuutta edistäviin aloihin kuului 3–5 % tarkasteltujen toimenpiteiden pinta-alalisäyksistä.</p> <p>Maa- ja metsätalousministeriö tilasi Lukelta selvityksen, jossa oli tavoitteena arvioida, miten hyvin maatalouden rakennetuen valintakriteerit ovat toimineet ohjelmakaudella 2014–2020. Selvityksessä etsittiin vastausta kysymyksiin, tapahtuiko kriteereiden perusteella valintaa, valikoituivatko rahoitettavaksi ohjelman tavoitteita parhaiten vastaavat hankkeet, ja millaiset hakemukset jäivät tuen ulkopuolelle. Tulosten perusteella toimeksiantona oli muotoilla suosituksia valintakriteereiden kehittämiseksi tulevalla ohjelmakaudella.</p> <p>Pääasiallisena aineistona olivat Ruokaviraston Hyrrä-tietokantaan tallennetut tukipäätökset. Hyrrä-aineistoa täydennettiin Webropol-kyselyllä ELY-keskusten päätöskäsittelijöille. Heiltä tiedusteltiin näkemyksiä valintakriteereiden osuvuudesta, toimivuudesta ja kehittämistarpeista. Tukihakemuksia hylättiin ohjelmakaudella 2014–2020 varsin vähän. Kielteinen päätös tehtiin alle 10 %:lle hakemuksista. Yli 40 % hylkäyspäätöksen saaneista hakijoista haki samalla nimikkeellä tukea uudelleen. Näistä hakemuksista yli 70 % hyväksyttiin. Kielteisen päätöksen syynä oli useimmiten se, etteivät tukikelpoisuusvaatimukset täyttyneet. Valintakriteereihin tai valintapisteisiin liittyneitä hylkäysperusteita oli 23 % kirja- tuista perusteista.</p> <p>Vaikka tukihakemuksia hylättiin varsin vähän, hakemukset pisteytettiin valintakriteereiden mukaisesti. Nuorten viljelijöiden aloitustuen kaikki kolme valintakriteeriä olivat helposti pisteytettävissä ja toimivat hyvin päätöksenteon tukena. Investointituen kuudesta valintakriteeristä vaikutus kilpailukykyyn ja vaikutus ohjelman muiden tavoitteiden toteutumiseen olivat hankalimmat pisteytettävät ja tukivat heikoimmin päätöksentekoa. Ympäristöön ja tuotanto-olosuhteisiin liittyvät kriteerit kerryttivät huomattavan osuuden kokonaispisteistä.</p> <p>Ehdotuksessa valintakriteereiden kehittämiseksi otettiin huomioon arvioinnista saadut tulokset ja hallituksen linjaus, jonka mukaan pisteytyksellä tulee voida mitata tuettavien hankkeiden ympäristö- ja ilmastoystävällisyyttä, kilpailukykyyn tukemista ja eläinten hyvinvointia. Maatalouden investointitukeen ilmastovaikutuksille laadittiin oma kriteerinsä ympäristökriteerin rinnalle ja vaikeaksi koetun kilpailukykykriteerin sisältökuvausta täydennettiin. Eläinten hyvinvointi säilyi ehdotuksessa olemassa olevassa kriteerissä, joka koskee vaikutuksia tuotanto-olosuhteisiin. Nuoren viljelijän aloitustuen kriteereihin tuotiin taloudellisen arvioinnin ohheen tuotannon kestävyden arviointi. Muutosehdotuksilla pyrittiin edesauttamaan hallitusohjelmaan kirjattujen maatalouden päästövähennysten toteutumista kokonaiskestävyys huomioiden.</p> <p>Selvitys löytyy https://jukuri.luke.fi/handle/10024/548051</p>

Toimenpiteet/ tavoitteet	Toteutuma
<p>Maaseutu- politiikan neuvoston 2016–2020 arviointi</p>	<p>Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) arviointiraportin tavoitteena on tukea kansallisen maaseutupolitiikan ja sitä johtavan ja linjaavan MANEn tulevien toimintakausien toteutusta. Arvioinnilla haetaan näkemyksiä muun muassa toiminnan, toimintatapojen ja vaikuttavuuden kehittämiseksi.</p> <p>Vuonna 2016 asetettu MANE tukee valtioneuvostoa poikkihallinnollisissa ja strategisesti tärkeissä maaseutupoliittisissa kysymyksissä sille annettujen tehtävien mukaisesti. Arvioinnissa tarkasteltiin MANEn toiminnan organisoitumista ja työtapojen tuloksellisuutta sekä vaikuttavuutta. Arviointi kohdistui toimintaan kokonaisuudessaan huomioiden kaikki MANEn työmuodot.</p> <p>Laajan aineistoanalyysin lisäksi arviointimenetelmissä näkyi osallistavuus.</p> <p>Arvioinnin johtopäätelmissä todetaan muun muassa että MANEssä käsiteltävien asioiden määrä on iso, eikä kaikkia keskeisiä teemoja pystytä nykyisellä resursoinnilla edistämään riittävästi. MANEn toimintaa läpäisevä poikkihallinnollinen periaate vaatii edelleen edistämistä. Teemaverkostojen teemat koetaan oikeansuuntaisiksi ja ne ovat tuoneet työskentelyyn maaseutunäkökulmaa. MANEn tuottamia selvityksiä ja lausuntoja pidetään arvokkaina, mutta tieto niistä välittyy vaihtelevasti. Kytkeytyminen alue- ja paikalliskehittämiseen toteutuu maaseutupolitiikassa verkostomaisilla rakenteilla ja toimintasuhteilla.</p> <p>Arvioinnin toteuttivat Owal Group Oy ja Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatia.</p> <p>Arviointiraportti on luettavissa valtioneuvoston julkaisuarkistosta: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162921</p>

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Väärinkäytökset ja rikokset

Väärinkäytöksiä tai rikoksia ei havaittu vuonna 2021.

Takaisinperinnät

Vuonna 2021 tehtiin yksi 40 000 euron takaisinperintäpäätös, joka oli vuoden lopussa edelleen perinnässä.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös – Talousarvio	Toteutuma %
12. Sekalaiset tulot	73 503 976,65	78 026 024	71 705 662,37	-6 320 361,67	103
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot	1 436,62				
12.30.03. Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	13 852 993,87	15 000 000	10 240 564,81	-4 759 435,19	68
12.30.04. EU:lta saatavat muut tulot	197 244,20	287 479	287 479,05	0,00	0
12.30.20. Maa- ja metsätalousministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta	28 640 508,72	28 000 000	26 727 072,62	-1 272 927,38	95
12.30.41. Tenojoen kalastuslupamaksut	523 352,35	620 000	32 160,00	-587 840,00	5
12.30.42. Hirvieläinten metsästysmaksut	5 491 697,72	5 600 000	5 040 573,93	-559 426,07	90
12.30.44. Kalastonhoitomaksut	10 425 302,00	8 900 000	9 743 994,00	843 994,00	109
12.30.45. Riistanhoitomaksut	11 931 417,70	11 753 000	11 786 900,59	33 900,59	100
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	430 684,61	1 320 243	1 320 243,34	0,00	0
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 999 902,75	6 535 988	6 535 987,84	0,00	0
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	9 436,11	9 314	-9 313,81	-18 627,62	0
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	138 904 760,72	120 006 500	120 006 499,69	120 006 499,69	0
13.01.05. Korot muista lainoista	4 760,72	4 451	4 451,05	0,00	0
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot		2 049	2 048,64	0,00	0
13.05.01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	138 900 000,00	120 000 000	120 000 000,00	0,00	0
15. Lainat	47 206,43	32 552	32 551,95	32 551,95	0
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	47 206,43	32 552	32 551,95	0,00	0
Tuloarviotilit yhteensä	212 455 943,80	198 065 076	191 744 714,01	121 871 714,01	274

Pääloukan, momentin ja tilijaoellun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	118,00						0,00	0,00	0,00	0,00
23.01.29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	118,00									
24. Ulkoministeriön hallinnonala		100 000		100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	100 000,00	0,00	100 000,00
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)		100 000		100 000,00	100 000,00	0,00		100 000,00		100 000,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	9 458,72	8 437	8 436,96		8 436,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 830,72	1 633	1 632,96		1 632,96	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (arviomääräraha)	7 628,00	6 804	6 804,00		6 804,00	0,00				
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	449 346 786,29	318 609 176	181 985 633,92	119 685 982,73	301 671 616,65	16 937 558,90	82 447 736,01	335 691 570,88	176 838 340,31	152 317 242,73
30.01.01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)	23 754 000,00	23 410 000	11 951 309,39	11 458 690,61	23 410 000,00	0,00	9 591 743,31	33 001 743,31	21 543 052,70	11 458 690,61
30.01.01.1. Ministeriön kulutusmenot (KPY)	7 300 000,00	6 500 000	2 996 061,95	3 503 938,05	6 500 000,00	0,00	0,00	6 500 000,00	2 996 061,95	3 503 938,05
30.01.01.2. Ministeriön palkkaukset (KPY)	16 454 000,00	16 910 000	8 955 247,44	7 954 752,56	16 910 000,00	0,00	9 591 743,31	26 501 743,31	18 546 990,75	7 954 752,56
30.01.22. Tutkimus ja kehittäminen (nettob) (siirtomääräraha 3 v)	1 343 000,00	10 943 000	1 209 659,10	9 733 340,90	10 943 000,00	0,00	1 453 090,80	12 396 090,80	2 163 688,41	10 232 402,39
30.01.22.1. Tutkimus ja kehittäminen		1 943 000	591 224,62	1 351 775,38	1 943 000,00	0,00		1 943 000,00	591 224,62	1 351 775,38
30.01.22.2. Maankäyttösektorin tutkimus- ja innovaatio-ohjelma		9 000 000	618 434,48	8 381 565,52	9 000 000,00	0,00		9 000 000,00	618 434,48	8 381 565,52
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	1 206 319,18	1 192 046	1 192 045,88		1 192 045,88	0,00				
30.01.66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (arviomääräraha)	4 325 614,17	4 537 000	4 108 173,42		4 108 173,42	428 826,58				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
30.01.66.1. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	2 475 688,52	2 687 000	2 307 924,03		2 307 924,03	379 075,97					
30.01.66.2. Euroopan metsäinsti- tuutin rahoitus (EK) (enintään)	1 600 000,00	1 600 000	1 600 000,00		1 600 000,00	0,00					
30.01.66.3. Muut harkinnanvaraiset maksut (EK) (enintään)	249 925,65	250 000	200 249,39		200 249,39	49 750,61					
30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investoin- tiavustukset (siirtomääräraha 3 v)		50 000		50 000,00	50 000,00	0,00		50 000,00			50 000,00
30.10.40.2. Hallitusohjelman mukaiset kokonaan kansalliset bio- kaasu- ja lannankäsittelyinvestoinnit		50 000		50 000,00	50 000,00	0,00		50 000,00			50 000,00
30.10.50. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	5 826 000,00	5 326 000	5 014 040,00	311 960,00	5 326 000,00	0,00	635 744,24	5 961 744,24	5 526 124,51		435 619,73
30.10.54. Rahapeli toiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	40 092 000,00	39 892 000	28 240 197,48	11 651 802,52	39 892 000,00	0,00	9 258 051,46	49 150 051,46	37 498 248,76		11 651 802,52
30.10.55. Valtionapu 4H-toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	4 355 000,00	4 105 000	4 030 876,44	74 123,56	4 105 000,00	0,00	150 000,00	4 255 000,00	4 180 876,44		74 123,56
30.10.63. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	6 100 000,00	13 870 000	1 485 933,69	12 384 066,31	13 870 000,00	0,00	5 128 579,24	18 998 579,24	2 375 817,15		13 116 307,58
30.10.63.1. Valtakunnalliset tutkimus- ja kehittämishankkeet	750 000,00	750 000	83 610,98	666 389,02	750 000,00	0,00	918 028,09	1 668 028,09	674 875,87		993 152,22
30.10.63.2. Kylätoiminnan valtionapu	1 200 000,00	1 400 000	1 400 000,00		1 400 000,00	0,00		1 400 000,00	1 400 000,00		0,00
30.10.63.3. Maaseutupolitiikan neuvosto	75 000,00	75 000	25,38	74 974,62	75 000,00	0,00	94 022,86	169 022,86	48 636,15		120 386,71
30.10.63.4. Saaristoasiain neuvottelukunta	75 000,00	75 000	2 216,04	72 783,96	75 000,00	0,00	158 032,32	233 032,32	96 075,14		136 957,18
30.10.63.5. Kyläkaupat monipalvelu- keskuksina -kokeiluhankkeet (KPY)							38 868,00	38 868,00	32 413,49		0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.10.63.6. Harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittäminen	4 000 000,00	11 500 000	81,29	11 499 918,71	11 500 000,00	0,00	3 919 627,97	15 419 627,97	123 816,50	11 795 811,47
30.10.63.7. Kyläkaupat monipalvelukeskuksina -hankkeet		70 000		70 000,00	70 000,00	0,00		70 000,00		70 000,00
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha)	36 981,46	43 000	24 523,59		24 523,59	18 476,41				
30.20.20.2. Eläintautitorjunnan ja eläinsuojelun menot	36 981,46	43 000	24 523,59		24 523,59	18 476,41				
30.20.47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	4 024 800,00	4 216 000	40 454,86	4 175 545,14	4 216 000,00	0,00	5 658 262,81	9 874 262,81	1 875 354,98	7 848 881,03
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet	979 800,00	947 000		947 000,00	947 000,00	0,00	984 160,87	1 931 160,87	5 342,18	1 925 818,69
30.20.47.2. Muu ruokaketjun kehittäminen	1 995 000,00	1 469 000	10 053,72	1 458 946,28	1 469 000,00	0,00	3 374 075,14	4 843 075,14	1 595 611,66	3 247 463,48
30.20.47.3. Ruoka-akatemia (KPY)							120 026,80	120 026,80	0,00	0,00
30.20.47.4. ProPakuri (KPY)							30 000,00	30 000,00	0,00	0,00
30.20.47.5. Elintarvikeviennin edistäminen	1 000 000,00	1 200 000		1 200 000,00	1 200 000,00	0,00	1 000 000,00	2 200 000,00	124 000,00	2 076 000,00
30.20.47.7. Arktiset aromit	50 000,00	200 000	30 401,14	169 598,86	200 000,00	0,00	150 000,00	350 000,00	150 401,14	199 598,86
30.20.47.8. Maatalouden osaamisverkosto		400 000		400 000,00	400 000,00	0,00		400 000,00		400 000,00
30.20.48. Peltorakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	500 000,00	1 000 000	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	468 714,99	1 468 714,99	147 291,11	1 321 423,88
30.20.60. Siirto interventiorahastoon (kiinteä määräraha)	200 000,00	400 000	400 000,00		400 000,00	0,00				
30.20.61. Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)	166 800 000,00									
30.20.62. Eräät valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	987 000,00	1 037 000	264 575,28	772 424,72	1 037 000,00	0,00	586 058,09	1 623 058,09	830 066,97	772 424,72

Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.20.62.2. Valtionavut valtakunnallisille eläinsuojelujärjestöille	87 000,00	87 000	87 000,00		87 000,00	0,00		87 000,00	87 000,00	0,00
30.20.62.3. Valtionapu Helsingin yliopistolle	400 000,00	400 000	139 158,73	260 841,27	400 000,00	0,00	255 282,53	655 282,53	394 441,26	260 841,27
30.20.62.4. Valtionapu Tampereen yliopistolle	300 000,00	300 000	38 416,55	261 583,45	300 000,00	0,00	210 775,56	510 775,56	249 192,11	261 583,45
30.20.62.5. Valtionavut maatilojen bioturvallisuuden ja eläinten terveyden seurannan kehittämiseen	200 000,00	250 000		250 000,00	250 000,00	0,00	120 000,00	370 000,00	99 433,60	250 000,00
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3 v)	2 460 000,00	3 043 000	1 008 270,47	2 034 729,53	3 043 000,00	0,00	30 912,10	3 073 912,10	1 039 182,57	2 034 729,53
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	29 483 000,00	30 996 000	4 182 212,80	26 813 787,20	30 996 000,00	0,00	24 425 137,44	55 421 137,44	12 818 760,52	41 902 376,92
30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	6 838 000,00	5 825 000	2 523 398,60	3 301 601,40	5 825 000,00	0,00	3 244 532,86	9 069 532,86	4 051 968,13	5 017 564,73
30.40.22.2. Maankäyttösektorin ilmastopolitiikka	17 600 000,00	24 602 000	1 419 259,77	23 182 740,23	24 602 000,00	0,00	15 469 901,09	40 071 901,09	6 471 645,48	33 600 255,61
30.40.22.6. Vieraslajien torjunnan tehostaminen	845 000,00	85 000	20 000,00	65 000,00	85 000,00	0,00	47 752,00	132 752,00	67 686,36	65 065,64
30.40.22.7. Luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimet	2 400 000,00	310 000	171 699,16	138 300,84	310 000,00	0,00	3 245 000,00	3 555 000,00	992 270,47	2 562 729,53
30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyksen kärkihanke	1 800 000,00	174 000	47 855,27	126 144,73	174 000,00	0,00	600 000,00	774 000,00	117 238,59	656 761,41
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	8 867 950,00	2 100 000	28 977,16	2 071 022,84	2 100 000,00	0,00	3 241 945,58	5 341 945,58	330 964,65	5 010 980,93
30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)		413 295	404 831,52		404 831,52	8 463,28				
30.40.40.1. Luonnonvaratalouden muut korvaukset		413 295	404 831,52		404 831,52	8 463,28				

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	5 261 176,80	5 600 000	22 320,44	5 577 679,56	5 600 000,00	0,00	5 821 130,84	11 421 130,84	3 674 419,26	7 746 711,58
30.40.42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	3 660 500,62	3 525 135	2 717 895,12	807 239,75	3 525 134,87	0,00	318 107,71	3 843 242,58	3 036 002,83	807 239,75
30.40.43. Valtion rahoitusosuus Ähtärin eläinpuisto Oy:lle jättäläispandojen kuluihin (siirtomääräraha 2 v)	1 500 000,00						1 500 000,00	1 500 000,00	200 000,00	0,00
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha)	50 033 053,06	58 780 000	42 298 207,37		42 298 207,37	16 481 792,63				
30.40.45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	9 527 000,00	10 027 000	8 568 683,39	1 458 316,61	10 027 000,00	0,00	1 270 051,50	11 297 051,50	9 838 734,89	1 458 316,61
30.40.46. Valtionapu Suomen metsäkeskuskulle (siirtomääräraha 2 v)	39 286 000,00	42 421 000	42 421 000,00		42 421 000,00	0,00		42 421 000,00	42 421 000,00	0,00
30.40.47. Tuki joutoalueiden metsitykseen (siirtomääräraha 3 v)		2 260 000	173 700,00	2 086 300,00	2 260 000,00	0,00		2 260 000,00	173 700,00	2 086 300,00
30.40.50. Riistatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	16 610 000,00	13 878 000	11 065 161,52	2 812 838,48	13 878 000,00	0,00	5 346 843,24	19 224 843,24	13 313 745,92	5 911 097,32
30.40.51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 872 391,00	4 180 700	3 022 379,05	1 158 320,95	4 180 700,00	0,00	2 028 215,91	6 208 915,91	4 249 833,14	1 679 082,77
30.40.51.1. Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry (EK)	50 000,00	60 000	60 000,00		60 000,00	0,00		60 000,00	60 000,00	0,00
30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	3 822 391,00	4 120 700	2 962 379,05	1 158 320,95	4 120 700,00	0,00	2 028 215,91	6 148 915,91	4 189 833,14	1 679 082,77
30.40.53. Eräät luonnonvaratalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	1 132 000,00	1 132 000	764 205,95	367 794,05	1 132 000,00	0,00	777 504,00	1 909 504,00	1 541 709,95	367 794,05
30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 885 000,00	21 788 000	2 000,00	21 786 000,00	21 788 000,00	0,00	2 667 718,35	24 455 718,35	153 358,10	24 150 937,25
30.40.62.1. EMKVR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet (kausi 2021-2027)		11 108 000		11 108 000,00	11 108 000,00	0,00		11 108 000,00		11 108 000,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.62.2. EMKVR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (kausi 2021-2027) (EK) (varattu)		9 205 000		9 205 000,00	9 205 000,00	0,00		9 205 000,00		9 205 000,00
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	805 000,00	1 475 000	2 000,00	1 473 000,00	1 475 000,00	0,00	707 718,35	2 182 718,35	153 358,10	2 029 360,25
30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	2 080 000,00	0				0,00	1 960 000,00	1 960 000,00	0,00	1 808 577,00
30.40.62.6. Kalanjalostuksen elpymisavustukset	1 000 000,00						0,00	0,00		0,00
30.64.50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	14 218 000,00	8 444 000	7 344 000,00	1 100 000,00	8 444 000,00	0,00	2 089 924,40	10 533 924,40	7 906 407,45	2 200 000,00
30.64.50.1. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	13 118 000,00	7 344 000	7 344 000,00		7 344 000,00	0,00		7 344 000,00	7 344 000,00	0,00
30.64.50.2. Pohjois-Suomen metsäpuiden siemenhuolto	1 100 000,00	1 100 000		1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	2 089 924,40	3 189 924,40	562 407,45	2 200 000,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	17 353,98						0,00	0,00	0,00	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	17 353,98									
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	17 353,98									
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	5 366,68						0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob) (arviomääräraha)	5 366,68									
33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	5 366,68									
35. Ympäristöministeriön hallinnonala		2 109 900	400 000,00	1 709 900,00	2 109 900,00	0,00	150 000,00	2 259 900,00	400 000,00	1 859 900,00
35.10.21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)		2 109 900	400 000,00	1 709 900,00	2 109 900,00	0,00	150 000,00	2 259 900,00	400 000,00	1 859 900,00
Määrärahatilit yhteensä	449 379 083,67	320 827 513	182 394 070,88	121 495 882,73	303 889 953,61	16 937 558,90	82 597 736,01	338 051 470,88	177 238 340,31	154 277 142,73

Maa- ja metsätalousministeriön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2021 valtuudet						Talousarvio- menot 2021	Määrä- raha- tarve 2022	Määrä- raha- tarve 2023	Määrä- raha- tarve 2024	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttä- mättä	Uusittu v. 2022 TA:ssa						
30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen	288 461	62 250	5 539	67 789	47 249	20 540	20 540	42 297	16 414	8 395	3 000	3 393	31 202
Aikaisempien vuosien valtuudet	288 461							20 441	3 414	2 395			5 809
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		62 250	5 539	67 789	47 249	20 540	20 540	21 856	13 000	6 000	3 000	3 393	25 393
30.40.47 Tuki joutoalueiden metsitykseen		16 400		16 400	3 700	12 700	12 700	174	1 388	834	450	854	3 526
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		16 400		16 400	3 700	12 700	12 700	174	1 388	834	450	854	3 526
Yhteensä	288 461	78 650	5 539	84 189	50 949	33 240	33 240	42 471	17 802	9 229	3 450	4 247	34 728
Aikaisempien vuosien valtuudet	288 461							20 441	3 414	2 395			5 809
Vuonna 2021 käytettävissä olleet valtuudet		78 650	5 539	84 189	50 949	33 240	33 240	22 030	14 388	6 834	3 450	4 247	28 919

1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösoosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

4) Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2021–31.12.2021		1.1.2020–31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0,00		50,46	
Muut toiminnan tuotot	<u>1 089 786,63</u>	1 089 786,63	<u>1 295 630,03</u>	1 295 680,49
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	18 752,27		33 339,64	
Henkilöstökulut	20 785 468,51		20 062 583,44	
Vuokrat	32 594,10		42 243,40	
Palvelujen ostot	19 167 813,89		12 490 785,11	
Muut kulut	2 598 055,75		2 991 290,01	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-962 500,00		-642 500,00	
Poistot	<u>89 254,35</u>	<u>41 729 438,87</u>	<u>89 254,35</u>	<u>35 066 995,95</u>
JÄÄMÄ I	-40 639 652,24		-33 771 315,46	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	120 116 701,79		139 106 387,34	
Rahoituskulut	<u>-380,43</u>	120 116 321,36	<u>-6 489,88</u>	139 099 897,46
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	1 978 295,82		1 807 569,61	
Satunnaiset kulut	<u>-237 090,46</u>	<u>1 741 205,36</u>	<u>-5 161 400,94</u>	<u>-3 353 831,33</u>
JÄÄMÄ II	81 217 874,48		101 974 750,67	

	1.1.2021–31.12.2021		1.1.2020–31.12.2020	
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotal. tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	<u>10 528 043,86</u>	10 528 043,86	<u>14 050 238,07</u>	14 050 238,07
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	20 000,00		0,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	68 085 489,42		72 940 754,24	
Siirtotal.kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	109 482 858,68		113 455 999,72	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	387 280,00		19 302,57	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	320 557,18		435 961,70	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>3 333 211,67</u>	<u>-181 629 396,95</u>	<u>168 755 526,29</u>	<u>-355 607 544,52</u>
JÄÄMÄ III		-89 883 478,61		-239 582 555,78
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	53 330 701,14		57 012 278,49	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-1 602 426,79</u>	<u>51 728 274,35</u>	<u>-1 487 287,13</u>	<u>-55 524 991,36</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/ KULUJÄÄMÄ		<u>-38 155 204,26</u>		<u>-184 057 564,42</u>

4 Tase

VASTAAVAA	31.12.2021		31.12.2020	
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	6 508 626,60	6 508 626,60	4 166 746,63	4 166 746,63
Kansallisomaisuus yhteensä	6 508 626,60		4 166 746,63	
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	714 034,81		803 289,16	
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2 120 000,00	2 834 034,81	1 157 500,00	1 960 789,16
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	329 437,25		329 437,25	
Rakenteet	8 771,40		0,00	
Muut aineelliset hyödykkeet	3 033,00	341 241,65	3 033,00	332 470,25
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	15 706,24		15 706,24	
Liikelaistosten peruspääomat	2 591 818 700,84		2 593 160 887,84	
Liikelaistoksiin muun oman pääoman ehdoin sijoitetut pääomat	1 283 829 438,00	3 875 663 845,08	1 264 197 115,69	3 857 373 709,77
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä	3 878 839 121,54		3 859 666 969,18	

	31.12.2021		31.12.2020	
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00	0,00	391,83	391,83
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	1 762 577,23	1 762 577,23	1 097 323,66	1 097 323,66
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	5 400,00		0,00	
Valuuttamääräiset lainasaamiset	139 529,45		171 378,69	
Siirtosaamiset	1 745 834,77		2 101 891,13	
Muut lyhytaikaiset saamiset	7 243,61		10 965,15	
Ennakkomaksut	10 882 701,34	12 780 709,17	7 166 013,16	9 450 248,13
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	117,00		195,00	
Kirjanpitoyksikön menotilit	-401,25	-284,25	-339,72	-144,72
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		14 543 002,15		10 547 818,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ		3 899 890 750,29		3 874 381 534,71

VASTATTAVAA		31.12.2021	31.12.2020	
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	788 608 364,76		788 608 364,76	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	3 075 052 455,46		3 071 604 029,49	
Pääoman siirrot	59 742 705,67		187 505 990,39	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-38 155 204,26	3 885 248 321,63	-184 057 564,42	3 863 660 820,22
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	1 113 967,51		654 910,56	
Ostovelat	6 955 190,25		3 688 836,02	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	457 294,02		424 824,71	
Edelleen tilittävät erät	437 554,18		394 231,45	
Siirtovelat	4 984 742,98		4 191 018,44	
Muut lyhytaikaiset velat	693 679,72	14 642 428,66	1 366 893,31	10 720 714,49
Vieras pääoma yhteensä		14 642 428,66		10 720 714,49
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		3 899 890 750,29		3 874 381 534,71

5 Liitetiedot

Liite 1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

Kirjanpitoyksikön taloushallintoon liittyviä palveluja tuottaa Valtion talous- ja henkilöhallinnon palvelukeskus.

Kirjanpitoyksiköllä ei ole muita ulkomaanrahan määräisiä velkoja ja muita sitoumuksia kuin Valtion viljavaraston vanhoihin saamisiin liittyvä joukkovelkakirjalaina Russian Federation, jonka arvostamisessa käytetty kurssi (USD) 31.12.2021 oli 1,1304.

Tilinpäätökseen on kirjattu virastojen väliset saatavat ja velat 24.1.2022 tiedossa olleiden laskujen tai ministeriössä tehtyjen tuloutusten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu vakiintuneiden arvostus- ja jaksotusperiaatteiden mukaisesti.

Liite 2. Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.01.01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	24 649 106,77	12 857 901,60		24 316 592,21				22 449 644,91	
	Bruttotulot	895 106,77	906 592,21		906 592,21				906 592,21	
	Nettomenot	23 754 000,00	23 410 000	11 951 309,39	11 458 690,61	23 410 000,00	0,00	9 591 743,31	33 001 743,31	21 543 052,70
30.01.22. Tutkimus ja kehittäminen (nettob) (Siirtomääräraha 3 v)	Bruttomenot	1 561 159,82	1 312 926,59		11 046 267,49				2 352 916,90	
	Bruttotulot	218 159,82	103 267,49		103 267,49				189 228,49	
	Nettomenot	1 343 000,00	10 943 000	1 209 659,10	9 733 340,90	10 943 000,00	0,00	1 453 090,80	12 396 090,80	2 163 688,41
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (Siirtomääräraha 3 v)	Bruttomenot	2 460 000,00	1 008 270,47		3 043 000,00				1 039 182,57	
	Bruttotulot									
	Nettomenot	2 460 000,00	3 043 000	1 008 270,47	2 034 729,53	3 043 000,00	0,00	30 912,10	3 073 912,10	1 039 182,57
33.20.52. Valtionosuus työttömyys-etuuksien perusturvasta (nettob) (Arviomääräraha)	Bruttomenot	5 366,68	5 367							
	Bruttotulot									
	Nettomenot	5 366,68	5 367							

Liite 3. Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	27 652 000	178 279,18	1
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnisäveromenot (arviomääräraha)	27 652 000	178 279,18	1
Pääloukat yhteensä	27 652 000	178 279,18	1

Liite 4. Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		6 535 987,84
<i>Vuosi 2019</i>		<i>1 715 421,26</i>
4193010635 Kyläkaupat monipalvelukeskuksina -kokeiluhankkeet (KPY)	6 454,51	
4193020473 Ruoka-akatemia (KPY)	120 026,80	
4193020474 ProPakuri (KPY)	30 000,00	
419304022 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	700 000,00	
4193040512 Muu kalatalouden edistäminen	280 000,00	
4193040624 EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	151 423,00	
4193064502 Pohjois-Suomen metsäpuiden siemenhuolto	427 516,95	
<i>Vuosi 2020</i>		<i>4 820 566,58</i>
420301054 Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	0,18	
4203010636 Harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittäminen	3 500 000,00	
4203020625 Valtionavut maatilojen bioturvallisuuden ja eläinten terveyden seurannan kehittämiseen	20 566,40	
420304043 Valtion rahoitusosuus Ähtärin eläinpuisto Oy:lle jättiläispandojen kuluihin (siirtomääräraha 2 v)	1 300 000,00	
Pääluokat yhteensä		6 535 987,84
<i>Vuosi 2019</i>		<i>1 715 421,26</i>
<i>Vuosi 2020</i>		<i>4 820 566,58</i>

Liite 5. Henkilöstökulujen erittely

	2021	2020
Henkilöstökulut	17 456 786,85	16 987 546,11
Palkat ja palkkiot*	17 333 942,85	16 743 846,65
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	122 844,00	243 699,46
Henkilösivukulut	3 328 681,66	3 075 037,33
Eläkekulut	2 940 289,43	2 731 440,29
Muut henkilösivukulut*	388 392,23	343 597,04
Yhteensä	20 785 468,51	20 062 583,44
Johdon palkat ja palkkiot, josta	377 923,04	425 058,31
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	640,00	380,00
Johto	400,00	140,00
Muu henkilöstö	240,00	240,00

* Vuoden 2020 tilinpäätöksessä vertailuluvut ovat olleet seuraavat

- Palkat ja palkkiot 16 693 653,04
- Muut henkilösivukulut 393 790,65

Oikeat vuoden 2020 luvut esitetty nyt liitteellä 5.

Liite 6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttö-omaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 6.

Liite 7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Ei ilmoitettavaa.

Liite 8. Rahoitustuotot ja -kulut

	2021	2020	Muutos 2021–2020
Rahoitustuotot			
Korot euomääräisistä saamisista	17 432,33	27 365,87	-9 933,54
Korot valuuttamääräisistä saamisista	40 454,25	54 680,42	-14 226,17
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	56 766,57	124 341,05	-67 574,48
Osingot	2 048,64	0,00	2 048,64
Liikelayritysten voiton tuloutukset	120 000 000,00	138 900 000,00	-18 900 000,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	120 116 701,79	139 106 387,34	-18 989 685,55
Rahoituskulut			
Korot euomääräisistä veloista	51,93	145,61	-93,68
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	317,71	6 344,27	-6 026,56
Muut rahoituskulut	10,79	0,00	10,79
Rahoituskulut yhteensä	380,43	6 489,88	6 870,31
Netto	120 116 321,36	139 099 897,46	-18 983 576,10

Liite 9. Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Laina- pääoma 31.12.2021	Lisäys 2021	Vähennys 2021	Laina- pääoma 31.12.2020	Pääoma- muutos 2021–2020
Yritykset ja asuntoyhteisöt	1 364,55	0,00	710,12	2 074,67	-710,12
Yritykset	923,99	0,00	0,00	923,99	0,00
- Yksityiset yritykset	923,99	0,00	0,00	923,99	0,00
Asuntoyhteisöt	440,56	0,00	710,12	1 150,68	-710,12
Kotitaloudet	76 681,82	0,00	32 159,54	108 841,36	-32 159,54
Työnantaja- ja muut elinkeinoharjoittajien kotitaloudet	55 407,77	0,00	23 227,08	78 634,85	-23 227,08
- Maatilatalouden harjoittajien kotitaloudet	55 407,77	0,00	23 227,08	78 634,85	-23 227,08
Palkansaajakotitaloudet	21 274,05	0,00	8 932,46	30 206,51	-8 932,46
Ulkomaat	639 510,31	0,00	78 138,01	717 648,32	-78 138,01
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	639 510,31	0,00	78 138,01	717 648,32	-78 138,01
Yhteensä	717 556,68	0,00	111 007,67	828 564,35	-111 007,67

Kohdassa Ulkomaat oleva erä on dollarimääräinen joukkovelkakirjasaaminen Venäjän valtiolta. Tämän saamisen tasearvosta on pitkäaikaisissa saamisissa 0,50 milj. euroa ja lyhytaikaisissa saamisissa 0,14 milj. euroa. Kyse ei ole talousarviotaloudesta annetuista lainoista vaan Valtion viljavaraston saatavista, jotka on muunnettu joukkovelkakirjasaamiseksi

Liite 10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	31.12.2021						31.12.2020	
	Kappale- määrä	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpito- arvo
Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit								
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 134	26 205,52	15 706,24	0,00	0,00	2 048,64	20 315,68	15 706,24
Aktia A	2 134	26 205,52	15 706,24	0,00	0,00	2 048,64	20 315,68	15 706,24
Osakkeet ja osuudet yhteensä			15 706,24			2 048,64		15 706,24

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Kirjanpitoarvo 31.12.2021	Kirjanpitoarvo 31.12.2020
Liikelaitos Metsähallitus	3 875 648 138,84	3 857 358 003,53
- Peruspääoma	2 591 818 700,84	2 593 160 887,84
- Muu oma pääoma	1 283 829 438,00	1 264 197 115,69
Yhteensä	3 875 648 138,84	3 857 358 003,53

Liite 11. Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2021	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	78 046,37	78 046,37
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	-284,25	0,00	0,00	-284,25
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-284,25	0,00	78 046,37	77 762,12

Liite 12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Ei ilmoitettavaa.

Liite 13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ei ilmoitettavaa.

Liite 14. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ei ilmoitettavaa.

Liite 15. Velan muutokset

Ei ilmoitettavaa.

Liite 16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ei ilmoitettavaa.

Liite 17. Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Ei ilmoitettavaa.

6 Allekirjoitus

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Maa- ja metsätalousministeriö

Hallituskatu 3 A, Helsinki
PL 30, 00023 Valtioneuvosto
mmm.fi

ISBN: 978-952-366-395-4 PDF

ISSN: 1797-397X PDF